

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Ціннісні орієнтації сучасної української молоді

Сесійний зал Верховної Ради України

02 листопада 2016 року, 15 година

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

15:03:46

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, колеги, доброго дня, учасники відкритих парламентських слухань на тему: "Ціннісні орієнтири сучасної української молоді". Ми розпочинаємо нашу роботу.

Шановні учасники слухань, хочу поінформувати вас, що відповідно до постанови Верховної Ради України від 1 червня цього року ми проводимо парламентські слухання про становище молоді в Україні на тему: "Ціннісні орієнтири сучасної української молоді". І за результатами нашої сьогоднішньої роботи будуть прийняті відповідні рекомендації.

Безумовно ми вдячні всім учасникам слухань, а це не тільки представники парламенту, народні депутати, уряд, який представлений профільним міністром, але в першу чергу це представники молодіжних громадських організацій, які беруть участь в сьогоднішніх дебатах, це також представники органів місцевого самоврядування та інших органів центральної виконавчої влади.

Насправді сьогодні наші дебати, вони охоплюють достатньо широкий спектр ключових проблем становища українців молодих, життєвих цінностей, державної молодіжної політики на сучасному етапі, її оновлення та реорганізації. І, власне, я сподіваюся, що сьогодні ми почуємо не тільки важливі виступи, а дійсно зможемо в такому достатньо представницькому товаристві подискутувати якою має бути державна молодіжна політика, тому що очевидно, що тут у нас є ці прогалини, над якими варто працювати поєднуючи зусилля як неурядового сектору, так і парламенту, так і уряду.

Я хочу вас поінформувати, щоб не забирати час своїм вступним словом, відразу про регламент нашої роботи і вже перейти безпосередньо до дискусії.

Отже, ми, з вашого дозволу, надамо слово для доповіді профільного міністра, це міністр молоді та спорту, до 15 хвилин, і також слово для співповіді голові профільного Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму – також до 15 хвилин, тим більше, що Артур Палатний був одним з ініціаторів, активних, і його комітет, сьогоднішніх слухань, а потім перейдемо до обговорення. На кожний виступ пропонується надати до 4 хвилин. Я хочу всіх просити вкластися в регламент, тому що ми будемо працювати десь дві з половиною – 3 години, для того, щоб наші слухання не були, знаєте, були результативними, але не безкінечними, от. І власне, ви будете чути сигнал за 30 секунд до закінчення кожного виступу. Знайте для себе, що це є такий сигнал, що ви маєте за 30 секунд закінчувати.

Також я хочу сказати, що в нас є переклад для тих, хто потребує в навушниках, це 2 канал, є англійська мова. І, власне, стенограму слухання також, ті виступи, які будуть не

оголошеними, але захочуть подати для того, щоб вони увійшли до такої загальної картини сьогодення, можна їх буде подати до секретаріату, який знаходиться там в ложі. І все це буде розміщено на сайті Верховної Ради України.

І, власне, підсумком нашої сьогоденної роботи стануть рекомендації, які ляжуть в основу постанови, яка буде проголосована вже Верховною Радою України за цієї сесії за підсумками сьогоденних слухань.

А тепер я з радістю запрошую до слова міністра молоді та спорту Ігоря Жданова. Пане Ігоре, просимо вас на трибуну.

15:07:31

ЖДАНОВ І.О.

Шановний Перший заступник Голови Верховної Ради, шановні народні депутати, шановні учасники парламентських слухань, шановна українська молодь! Перш за все, хочу подякувати Верховній Раді України, Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики та спорту та туризму, і особливо його голові Артуру Леонідовичу Палатному за можливість обговорити в стінах парламенту ті питання, які турбують молодь.

Сьогоднішні слухання є вкрай важливими. Вони допоможуть сформуванню уяви про те, якою є наша модель, визначити її бачення власної ролі у суспільних перетвореннях, розробити пріоритетні напрями молодіжної політики в контексті формування життєвих цінностей сучасної української молоді. Одним із наших завдань є вироблення та реалізація реальної молодіжної політики.

Другий рік поспіль міністерство проводить соціологічне дослідження станом молоді в Україні. Їх результати лягли в основу цієї доповіді, на них так же базується наша робота.

Окрім того, спільно з ЮНІСЕФ в Україні впроваджується проект "U-Report", це швидке опитування через безкоштовний СМС або Твітер, який дозволяє дізнатися думку молоді щодо важливих суспільних питань. І міністерство безпосередньо підтримує впровадження цього проекту.

Неможна забувати, що молодь складає третину населення нашої країни. Це величезний потенціал та рушій змін.

Відтак головним завданням нашого міністерства є створення сприятливих умов, для всебічного розвитку молоді. "Не заважати, не вказувати, а допомагати" - це наш девіз.

Сьогорічна доповідь присвячена аналізу молодіжних цінностей. Вона окреслює життєві пріоритети української молоді, а саме: міцне здоров'я, міцна сім'я та благополуччя дітей, матеріальний добробут. Ці позиції залишаються домінуючими у рейтингу ціннісних пріоритетів молоді. У той же час, в останні роки суттєво підвищилася значимість для молоді таких цінностей, як державна Незалежність України, демократичний розвиток, свобода слова, громадський контроль влади, Європейська інтеграція, національне культурне відродження, активна участь у політичному житті.

Стосовно міцного здоров'я. Це є головний життєвий пріоритет української молоді. Понад 80 відсотків молодих людей, сьогодні позитивно оцінюють власний стан здоров'я. Близько 1 відсотка говорять про його поганий стан. Висока самооцінка молоді власного здоров'я

корелюється із загальним показником молодіжної смертності. Протягом останнього десятиліття він має тенденцію до зниження.

На жаль, другий рік поспіль в українській статистиці серед причин смертності населення фігурують ушкодження в наслідок воєнних дій. Серед тих хто загинув у 2015 році в наслідок воєнних дій, молодь становила 42 відсотка.

Я хочу, щоб ми хвилиною мовчання, ушанували пам'ять всіх наших бійців АТО, наших молодіжних активістів, наших спортсменів, які загинули смертю хоробрих відстоюючи Незалежність нашої країни.

(Хвилина мовчання)

Дякую, прошу сідати.

Суттєвим викликом здоров'я нашої молоді є шкідливі звички: паління, вживання алкоголю та наркотиків. Також непокоїть той факт, що, починаючи з 2013 року, зростає показник розповсюдженості ВІЛ-інфекції та СНІД серед усіх вікових категорій молоді. Значну загрозу в цьому питанні стають небезпечна та безвідповідальна сексуальна поведінка молодих людей. Запорукою здоров'я молодої людини є її спосіб життя. Одним з пріоритетів Мінмолодьспорту є популяризація здорового способу життя та рухової активності у молодіжному середовищі, підтримка неформальних спортивних рухів, створення умов для формування мережі літніх наметових таборів. Також спільно з органами місцевої влади перед нами стоїть завдання щодо розбудови інфраструктури сучасних привабливих спортивних споруд, розбудова інфраструктури спортивної, розширення мережі центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх".

Я хочу поінформувати, що серед завдань, які ставлять перед собою міністерства і уряд на наступний рік, це виділення через державний фонд регіонального розвитку 300 мільйонів гривень для розвитку спортивної інфраструктури України, тому що 25 років ми не вкладували в цю інфраструктуру, вона знаходиться, особливо на місцевому рівні, в занедбаному стані. Тому наше завдання спільно з органами місцевого самоврядування, які отримали достатньо великі кошти додаткові, відроджувати спортивну інфраструктуру на місцях.

Заняття фізкультурою і спортом мають бути легко доступними для різних категорій населення, насамперед для молоді та дітей з малозабезпечених сімей. Так, спільно з Програмою розвитку ООН ми підтримали старт інноваційного проекту "Спортифай", його діяльність спрямована на популяризацію занять спортом і здорового способу життя серед молоді. Це сучасна онлайн-платформа, де можна легко знайти інформацію про всі існуючі в населеному пункті спортивні заклади та послуги, цікаві просвітницькі відео про різні види спорту.

Друге місце за значимістю для української молоді займають сімейні цінності такі, як міцна сім'я і благополуччя наших дітей. В Україні традиційно зберігається високий рівень шлюбності. Офіційно зареєстрований шлюб є основною формою сімейних відносин. Однак все більше частка молоді відкладає шлюб до закінчення навчання та влаштування на роботу, зростає вік взяття шлюбу, а ранні шлюби стають нетиповим явищем.

Метою створення сім'ї для молоді в першу чергу є народження і виховання дітей, кохання, бажання жити з близькою людиною. Менш значущими цілями є покращення матеріального становища та спільне ведення домашнього господарства. Однією з гострих проблем є висока ймовірність раннього розпаду сім'ї. Майже кожен десятий молодий українець у віці 25-34 роки вже має негативний досвід подружнього життя та є розлученим.

В Україні існує система державної соціальної підтримки сімей, що забезпечується Міністерством соціальної політики. Також запрацювала ініціатива "шлюб за добу", яку ініціював Мін'юст. Однак, всього цього не достатньо. Є потреба у формуванні якісно нової сімейної політики, спрямованої на зміцнення інституту сім'ї та подолання демографічної кризи.

Важливим життєвим пріоритетом молоді є матеріальний добробут – це гідна робота і заробітна плата, доступне житло. У зв'язку із складною економічною ситуацією та агресією Російської Федерації проти нашої країни рівень зайнятості серед молоді у минулому році сягнув найнижчої позначки за останні десятиліття. Складним залишається і фінансове становище молоді та забезпечення її житлом.

На створення умов для вирішення житлових проблем спрямована державна програма забезпечення молоді житлом на 2013-2017 роки. На жаль, щороку кількість наданих пільгових кредитів скорочується, а постійне недофінансування цієї програми ставить взагалі під загрозу її реалізацію.

З метою вирішення працевлаштування і зайнятості молоді у вільний від навчання час, а також сприяння розвитку молодіжних ініціатив у трудовій сфері міністерство підтримує молодіжний центр праці. У 2015 році за підтримки міністерства та програми розвитку ООН також запрацював профорієнтаційний портал "Моя кар'єра". Він містить інформацію про наявні в Україні можливості щодо стажування, практики, інтернатури та пошуку робіт.

Завдяки порталу в 2015-2016 роках понад 12 тисяч молодих людей змогли безкоштовно пройти міжнародний профорієнтаційний тест "Magellano University". Я хочу сказати, що за кордоном такий тест, проходження такого тесту коштує декілька сот євро. Тестування допомагає визначитись з пріоритетами щодо місця навчання та майбутньої роботи. У цьому роді Мінмолодьспорту за ініціативою Центру розвитку корпоративної і соціальної відповідальності розпочало проект під назвою "Пакт заради молоді – 2020". Пакт є впровадження і продовженням європейської ініціативи. Його реалізація передбачає створення як мінімум 100 партнерських проектів між бізнесом і освітнім сектором, забезпечення 10 тисяч нових місць для стажування та працевлаштування молоді. Вже сьогодні нашими партнерами в реалізації Пакту є понад 30 провідних українських компаній, а також міжнародних, ну зокрема "Кока-Кола", "Нестле", "Байер", "Київстар" і ще десятки інших, які я тут не називаю.

Окремо хотів би виділити життєві пріоритети, керуючись якими молоді люди стали на захист нашої держави та здійснюють демократичне перетворення в Україні. Мова іде про громадянські та національно-патріотичні цінності. Особливо хочеться відзначити активну волонтерську діяльність. У моральному плані волонтерський рух, що об'єднує небайдужих людей, є проявом дієвого патріотизму. Порівняно з 2015 роком спостерігається зниження волонтерської активності, і це факт, і не лише серед молоді, однак вона залишається потужним інструментом трансформації України. Сьогодні волонтери користуються найбільшою довірою людей з-поміж всіх суспільних і державних інститутів.

Можна виділити такі важливі характеристики громадянської активності сучасної української молоді. Зростає рівень залучення молоді до громадських ініціатив. Проте участь молодих людей у молодіжних громадських об'єднаннях залишається, як і в попередні роки дуже низькою. Молоді громадяни орієнтовані на локальну, спонтанну самоорганізацію у вирішенні проблем, безпосередньо пов'язаних з життєвими потребами. Формування активної громадянської позиції української молоді є одним із пріоритетів діяльності нашого міністерства. На підтримку молодіжних ініціатив спрямована Державна соціальна цільова програма "Молодь України" на 2016-2010 роки та Дорожня карта реформування молодіжної сфери, яка розроблена спільно з "Реанімаційним пакетом реформ".

Міністерство щорічно проводить конкурс проектів, розроблених молодіжними та дитячими громадськими організаціями, реалізація яких фінансується з державного бюджету. Нами здійснено реформування конкурсу та внесено прогресивні зміни до відповідних нормативних документів. Конкурс став більш відкритим і прозорим, а саме головне – він став всеукраїнським. Окрім того, першими до участі в конкурсі проектів допущені місцеві дитячі та молодіжні організації.

Якісні зміни відбулися у присудженні премій Кабінету Міністрів за особливі досягнення молоді в розбудові України. Мова йде про розширення громадянських ініціатив на місцевому рівні, визначення чітких механізмів присудження премій, посилення ролі громадянського суспільства у визначенні лауреатів. Розмір премій було збільшено у 18 разів, до 50 тисяч гривень, що є відчутним стимулом для пасіонарної і активної молоді.

І, до речі, я хотів би вас поінформувати, що буквально 2 години назад премії Кабінету Міністрів молоді за особливі досягнення в розбудові України були вручені. Я хотів би привітати, щоб ми привітали тут лауреатів, це було 18 молодих людей, кожен з яких є особистістю. Давайте їх привітаємо. *(Оплески)*

Я хотів би сказати, щоб більш активно долучалися до цього конкурсу, і я думаю, що кожен із присутніх, із вас – готовий податися на цей конкурс і виграти його.

З метою підвищення мобільності української молоді та ознайомлення з європейськими цінностями у 2015 році було створено ради обмінів молоддю між Україною, Польщею і Литвою. Україна вперше стала учасником міжнародної програми уряду Японії "Корабель молодих лідерів світу". Іде переформатування двосторонніх молодіжних програм з іншими країнами.

Міністерство розпочало роботу з розвитку діючих і створення нових молодіжних центрів, розроблено проект типового положення про молодіжний центр. Документ враховує національний та європейський досвід організації діяльності таких центрів, проводиться його громадське обговорення. Ми, до речі, проводили декілька семінарів, круглих столів з залученням представників Ради Європи, де вони пояснювали як функціонують молодіжні центри у європейських країнах, яким чином їм надається знак якості і як вони проводять роботу.

Переконаний, що саме впровадження таких молодіжних центрів, але не формальних, не з під палки, не під патронатом там якихось державних органів, а за сприяння їх, але під час безпосередньої діяльності молоді зможе надати нашій молодіжній ініціативі нове дихання.

Ведеться робота з підготовки молодіжних працівників та сприяння їх діяльності в об'єднаних територіальних громадах, на це спрямована національна програма "Молодіжний працівник". Програма допомагає налагодити партнерські стосунки між державними та молодіжними інституціями.

Ще одне питання порядку денного – прийняття нового Закону про молодь, розробка якого ініційована депутатами Верховної Ради. Зараз ведеться громадське обговорення і міністерство безпосередньо долучилося до цього процесу. Наші представники їздять по областях, проводяться круглі столи і це дозволить, безумовно, підсилити цей закон. В останні роки ми спостерігаємо піднесення патріотичних переконань української молоді, близько 80 відсотків молодих людей пишаються українським громадянством. Для молодого покоління гордість за країну є природною, молодь не відокремлює себе від незалежної України, вона є її частиною. Більше того, 65 відсотків молодих людей вбачають майбутнє своїх дітей саме в Україні. Поїхати в інші країни хочуть, як правило, з метою навчання або працевлаштування, але потім обов'язково повернутися назад. Проявом патріотизму є

готовність до захисту держави: майже 70 тисяч молодих людей отримали статус учасника бойових дій. В цілому 30 відсотків молоді готові захищати Україну зі зброєю в руках, а 54 – ненасильницькими методами.

Важливим індикатором є формування національно-патріотичного світогляду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилину завершити.

ЖДАНОВ І.О. Майже половина молодих людей у повсякденному житті користується українською мовою, більшість молодих людей ідентифікує себе як українці. Однак українська мова для багатьох ще не стала об'єднуючою цінністю, дома спілкуємося в родині українською, з друзями або на роботі російською. Формування національно-патріотичного світогляду української молоді є пріоритетом завдання міністерства. Після погодження заінтересованими органами буде прийнято концепцію державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання і типові положення про Координаційну раду з питань національно-патріотичного виховання.

Хочу сказати, що останній рік було відроджені такі національно-патріотичний фестиваль, як "Мазепа-Фест" ми підтримали "Бандерштат", "She.Fest" і інше національно-патріотичне виховання.

Хотів би сказати наостанок, що державна молодіжна політика потребує суттєвих змін. Вам внесено проект рекомендацій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний пане міністре, ми вам уже дали хвилину. У вас буде ще заключне слово, я маю слідкувати за регламентом. Я дякую вам. Дійсно, у нас буде надано ще всім рекомендації слухань і туди зможуть внести зміни. Я дякую міністру, я скажу як головуючий, вносити пропозиції. Пане міністре, у вас буде ще заключне слово.

Будь ласка, я зараз запрошую до слова голову профільного комітету, для співдоповіді, це Артур Леонідович Палатний – голова Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму.

15:24:30

ПАЛАТНИЙ А.Л.

Дякую.

Шановна Ірино Володимирівно! Шановні колеги! Шановні учасники слухань! Верховна Рада України відповідно до вимог Декларації про загальні засади державної молодіжної політики України щорічно проводить слухання про становище молоді в Україні.

Хочу нагадати, що попередні парламентські слухання відбулися в листопаді 2014 року на тему: "Участь молоді в соціальному житті: економічна активність". Темою сьогоднішніх парламентських слухань є ціннісні орієнтації сучасної української молоді, що є логічним

продовженням минулорічних комітетських слухань щодо формування патріотизму та національної свідомості дітей і молоді у сучасних умовах. Проте, тема сьогоднішніх слухань має надважливе значення, оскільки саме ціннісні орієнтири молодого покоління визначають його соціальне становлення та розвиток, визначають майбутнє української держави. Адже молодь визначає демографічні перспективи держави, впливає на суспільно-політичну ситуацію в Україні, саме від позиції та поведінки молоді багато в чому залежить стабільність у державі і перспективи її подальшого розвитку.

З іншого боку, треба констатувати – держава недостатньо уваги приділяє розв'язанню проблем молоді. Жодний стратегічний документ держави: ні Стратегія сталого розвитку "Україна-2020", ні Програма діяльності уряду, ні Коаліційна угода – не містять конкретних завдань щодо покращення соціального становища молоді.

Відтак, метою парламентських слухань є донесення до суспільства, влади, що ціннісні орієнтири молодого покоління є однією з головних складових національної безпеки України. Впевнений, що ми єдині в тому, що визначальними цінностями молоді є здоров'я, якісна освіта, гідна робота, житло та родина. Проте, всі ці питання неможливо вирішити, якщо не забезпечити незалежність та територіальну цілісність нашої держави. Це можливо оминати... неможливо оминати проблему сьогодні, це військовий конфлікт на сході України. І свою доповідь розпочну зі слів подяки молодим сучасним українцям, хлопцям та дівчатам військовослужбовцям, бійцям добровольчих батальйонів, лікарям, волонтерам, які захищають честь і свободу, та незалежність України.

Ми повинні пам'ятати подвиг героїв Небесної Сотні, які дали поштовх до розуміння, що саме українська нація повинна писати свою нову історію та творити своє майбутнє.

На превеликий жаль, за сумнівною інформацією Міністерства оборони України, кількість військовослужбовців Збройних Сил України віком до 35 років загинули під час виконання завдань в районі проведення АТО складає 906 осіб.

Тому, шановні друзі, хочу ще раз попросити вшанувати пам'ять героїв хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання)

Дякую, сідайте.

Ми будемо завжди їх пам'ятати, поки вони в наших серцях – вони з нами. Більш того, саме їхні вчинки дали величезний поштовх справжньому національному патріотичному вихованню. Ми зобов'язані максимально підтримувати учасників бойових дій, переважна більшість яких є молоддю, забезпечити їх інтеграцію в мирне життя. Адже дуже болючим є питання щодо забезпечення молодих бійців та членів їх родини ефективною адаптацією та психологічною реабілітацією, встановлення групи інвалідності, забезпечення санітарно-курортним лікуванням, забезпечення житлом та надання іншої допомоги. Кожен борець на фронті має відчувати, що може розраховувати на надійну підтримку з боку нашої держави.

Неодноразові дослідження в сфері молодіжної політики показали, що саме молодь є найбільш вразливою частиною незахищеною серед всіх груп населення. Серед найгостріших молодіжних проблем слід зазначити: труднощі з отриманням якісної освіти та гідної роботи, погіршення здоров'я та відсутність кваліфікованого медичного забезпечення, створення міцної сім'ї, значна економічна та соціальна залежність від батьків, відсутність ресурсів для поліпшення житлових умов.

Становлення молоді людини, формування її характеру, отримання професійних навичок відбувається у навчальних закладах, тому освіта є визначальним чинником для соціального

становлення молоді та її розвитку. Українська молодь орієнтована переважно на набуття вищої освіти, оскільки більш високий рівень освіти підвищує шанси знайти добре оплачувану роботу, однак не гарантує її працевлаштування. Молодь має усвідомлювати стратегічний характер вибору освіти та отримання гідного першого робочого місця. Держава в свою чергу має забезпечити молодим громадянам можливість для здійснення свідомого вибору напряму освіти. Також молода людина повинна мати можливість хоч частково утримувати себе протягом навчання у вищому навчальному закладі.

Тому наш комітет вважає помилковим радикальне реформування системи нарахування стипендій, запропонованої урядом. Якщо стипендії будуть отримувати лише відмінники та малозабезпечені, можемо отримати потужний соціальний вибух серед молоді. Досі невирішене питання, фінансування професійно-технічних навчальних закладів. Це позбавляє молодь з малозабезпечених сімей можливості отримувати освіту і знайти своє гідне місце в житті. Необхідно розробити механізми їх фінансування. Зокрема, визначити відповідальних місцевих рад за належне функціонування ПТУ. А також шляхи компенсації видатків тим місцевим бюджетам, що не мають необхідних ресурсів для функціонування і фінансування ПТУ.

Про те, будь-яка освіта стане непотрібною, як ще невирішене питання працевлаштування. Однією з головних причин безробіття молоді, є неможливість влаштуватися на роботу після закінчення навчальних закладів. Особливо гостро стоїть проблема, працевлаштування сільській молоді, яка готова працювати будь-де, аби тільки платили.

Вважаю, що потрібно напрацювати ефективний механізм, залучення молоді до праці. Адже не ефективні системи профорієнтації, проблеми створення продуктивних робочих місць для молоді, обмежені можливості стажування знижують рівень соціальної захищеності нашої молоді.

Таким чином, її творчий потенціал не використовується ефективно, що шкодить розвитку країни. Адже саме молодь вносить у життя країни нові знання, технології, нові форми роботи, здійснює наукові відкриття. Більш того, саме інтелектуально підготовлена молодь з мовчазної згоди суспільства, виїжджає на постійне місце проживання за кордон.

На міграцію молодих українців, штовхає відсутність гідної роботи, доступного житла та соціальних перспектив. Так, за інформацією Головного управління статистики Польщі у минулому році у їхній країні навчалося 30 тисяч 589 українців. Що складає 60 відсотків всіх іноземних студентів в Польщі. А це, до речі, знаєте я вам скажу, що масовий від'їзд за кордон молоді, обертається для нас втратою свіжих ідей, нових вражень та кращих фахівців у майбутньому.

Маємо створити такі умови, щоб молоді люди не хотіли працевлаштуватися за кордоном, а залишалися в Україні і працювали на благо нашої держави.

Вважаю, що держава має стимулювати роботодавців та працевлаштовувати... за працевлаштування молодих спеціалістів після закінчення вищої освіти. На сьогодні їх участь у сприянні зайнятості молоді, дотриманні трудових стандартів щодо трудових відносин є недостатньою. Зокрема, необхідно відновити механізм фінансування першого робочого місця для молоді. Якщо молода людина має стабільну роботу, лише тоді вона створити міцну сім'ю. Тому проблеми молодих сімей є дуже, на жаль, актуальними.

Проте найбільш гостро стоїть питання забезпечення молоді житлом. Майже половина молодих сімей живе з батьками, що нерідко породжує гострі конфлікти. У підсумку маємо велику кількість розлучень. Тому маємо відновити фінансування державної програми з забезпечення молоді житлом.

Однією з важливих цінностей є здоров'я нашої молоді. Більшість молодих громадян України не веде здоровий спосіб життя. Серед молоді поширюються такі шкідливі звички, як тютюнопаління, вживання алкоголю та наркотиків. Для багатьох гаджети замінили, на жаль, заняття фізичною культурою і спортом. У зв'язку з цим більшість юнаків та дівчат мають незадовільну фізичну підготовку. Тому постає питання всебічної активізації фізкультурно-спортивної роботи як головного чинника здорового способу життя.

Я цілком переконаний, що якщо сьогодні ми разом не відродимо спортивну інфраструктуру, не зробимо фізичну культуру і спорт популярними у молодіжному середовищі, отримаємо, на жаль, сумні результати. На жаль, молодь не має розраховувати на якісне медичне обслуговування. За сумнівною статистикою, це 80 відсотків учнів старших класів через відхилення у стані здоров'я мають обмеження у виборі своєї професії. А неякісне харчування, викликане насамперед соціальними чинниками, призводить до подальшого погіршення їх здоров'я, зниження успішності у навчанні і зменшення працездатності.

Переконаний, що якщо кожен з нас усвідомить свою особисту відповідальність за долю України, то ми зможемо об'єднати всі політичні сили та органи влади, органи місцевого самоврядування – і зробимо ці... вирішимо ці питання.

Шановні учасники слухань, сьогодні у парламентській залі зібралися справжні фахівці, громадські організації та просто небайдужі люди. Я дуже буду вам... Я впевнений, що між нами буде сьогодні відверта дискусія, буде багато цікавих пропозицій, і ми зможемо ці парламентські... зробити постанову парламентських слухань і проголосувати в залі Верховної Ради.

Я дуже... звертаюся до головуючого, я прошу все ж таки... я думаю, з вашої згоди, що ми все ж таки регламент зробимо не 4 хвилини, а 3 хвилини. Багато є виступаючих, я би хотів, щоби всі висловили свої пропозиції. Я думаю, що немає зауважень? Немає, так? Тому я прошу, Ірино Володимирівно, змінити регламент. Все ж таки я би хотів, щоб всі би виступили, висказали свої пропозиції.

Хто не зможе виступити до 18-ї години, всі пропозиції ви надасте до секретаріату у письмовій формі, вони будуть всі враховані при підготовці Рекомендацій парламентських слухань.

Дякую за увагу. Слава Україні! *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановний колего.

Я хочу сказати, що позиція комітету завжди для нас є вирішальною, визначною. Звичайно, ми врахуємо вашу пропозицію, щоби... дійсно, дуже багато бажаючих записалися на виступи. Аби всі змогли сьогодні з високої трибуни заявити про свою позицію щодо наших відкритих дебатів, ми встановлюємо тоді регламент слухань 3 хвилини. Звичайно, кому не вистачить, там будемо трошечки додавати, але прошу вклататися в регламент.

І ми переходимо до загального обговорення вже теми наших слухань, і я запрошую зараз до слова з великою радістю і приємністю голову представництва ЮНІСЕФ в Україні пані Джованні Барберіс.

Будь ласка, пані. Дуже раді вас бачити. *(Оплески)*

15:37:31

ДЖОВАННА БАРБЕРІС.

Доброго дня, шановні учасники слухань, народні депутати та члени уряду! Хочу, перш за все, сказати, що я щаслива, бо так... молодих людей у цій залі. Дуже дякую за таке запрошення. Реальна значуща участь молоді у зібраннях, де приймають рішення, є вирішальним для успіху розроблення політики і стратегії, націлених на молодь. Це зрозуміло, про це варто зазначити, що в процесі обговорення молодіжної тематики надзвичайно важно почути думку молодих. І у 16 році ЮНІСЕФ в Україні посилив підтримку розширення ініціативи залучення молоді та можливостей для молоді. Як тільки що сказав міністр, ми розпочали разом нашу флагманську молодіжну ініціативу U-Report. Це система опитування через безкоштовні есемес або Twitter, які дозволяють молоді ділитися своїми думками щодо питань, які для них цікаві.

Наша мета – звернути увагу тих, хто приймає рішення, на думки молоді. U-Report в Україні започатковано як складову глобальної ініціативи U-Report, в якій вже взяли участь 3 мільйони осіб в 29 країнах світу. Більше ніж 12 тисяч молодих людей в Україні вже зареєстрували свої відповіді в рамках опитування U-Report. Вони стали учасниками понад 30 есемес-опитувань стосовно таких важливих аспектів життя як освіта, суспільна діяльність, участь в ній молоді, молодіжна політика, толерантність, дискримінація, охорона здоров'я та епідемія ВІЛ. Така методика опитування цікава тим, що дані можна збирати і використовувати дійсно швидко в режимі реального часу. На нашу думку, це найефективніший засіб створення можливостей для молоді та її залучення, зокрема до формування рішень на рівні громади. Наприклад, до травня 16 року ЮНІСЕФ виконав глобальне опитування щодо жорстокого поводження однолітків. Опитування показало, що в Україні 89 молодих респондентів вважають, що знущання в середовищі однолітків є проблемою. Водночас тільки 4 відсотки молодих людей розповіли про знущання батькам або вчителям.

За цими результатами ЮНІСЕФ із партнерами розпочнуть наступного року компанію проти жорстокого поводження з однолітками в школах України. Це буде робитися разом з міністерством. Завдяки U-Report молодь мала можливість висловити свої погляди на майбутнє розвитку України. Як ви знаєте, наразі Україна визначає свої цілі сталого розвитку з метою до 2030 року покінчити з бідністю, захистити довкілля і забезпечити процвітання майбутніх поколінь. Коли молоді люди отримали запитання про цілі сталого розвитку, 45 відсотків респондентів визначили головними пріоритетами розвитку України зайнятість, а 33 – назвали досягнення миру та справедливості. Охорона здоров'я та зміна клімату також звучали, як важливі для молоді.

Ми знаємо, що молодь є рушійною силою змін, молодість – це частина великих ідей, ідей щодо соціальної справедливості, майбутнього, стосовно життя, любові, свободи і прав людини, це енергія може стати силою, що змінює все суспільство.

І також ЮНІСЕФ вважає, що створення можливостей для молоді знаходить відображення у сильніших особистостях, більш спроможних громадах та в міцнішій країні. Маю надію, що ці слухання розширять можливості і надихнуть молодих і дорослих людей через чудові приклади значущої участі, що сприяє досягненню цілей і особистостей та суспільства. Шлях залучення молоді відповідатиме прагненню молодих українців вимагати розширення доступу до формування рішень, зокрема при розробленні молодіжної політики.

Дуже дякуємо за вашу підтримку. Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякуємо.

І ми запрошуємо до слова заступника міністра освіти і науки України Романа Гребу. Будь ласка, пане Романе.

Прошу всіх укладатися в регламент.

15:42:20

ГРЕБА Р.В.

Добрий день, шановні колеги! Щиро дякую, що запросили на цей захід. Я вважаю його надзвичайно важливим. І Міністерство освіти і науки є тим міністерством, яке стоїть на захисті і стоїть... яка очолює інтереси молоді. Оскільки наука і освіта – воно формує ціннісні орієнтири сучасної української молоді. Наразі однією з ключових реформ, які здійснює міністерство, є реформа, яка полягає у підготовці і подальшій реалізації концепції нової української школи. В цій концепції нової української школи зазначено, що освіченим українцем повинен... кожен випускник повинен бути освіченим українцем, всебічно розвиненим, відповідальним громадянином і патріотом, здатним до інновацій. Така особа поведе українську економіку вперед у ХХІ століття.

Окремий розділ концепції називається "Виховання на цінностях". У ньому, зокрема, зазначено, найосвіченіша людина може стати найгіршим злочинцем, якщо не розуміє і не поділяє загальнолюдські цінності. Нова українська школа буде формувати ціннісні ставлення і судження, які служать базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії з суспільством.

Окремим розділом також іде мова про патріотизм. Оскільки саме на підставі патріотизму та любові до своєї Батьківщини повинна формуватися нова успішна особа. Крім того, у нас поняття "освіта", "освітній процес" в їх сучасному розумінні включає навчання, виховання і розвиток. Вихований процес буде невід'ємною складовою усього освітнього процесу і орієнтуватиметься на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні – такі як гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей. Та соціально-політичні – свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність. Виховання не буде винесене в окремі заняття з моралі, формування характеру можливе лише через наскрізний досвід. Усе життя нової школи буде організоване за моделлю поваги і прав людини, демократії, підтримки добрих ідей. У формуванні виховного середовища братиме участь весь колектив.

Оскільки брак часу, хочу також сказати, що основними ще напрямками формування особистості і новими підходами до освіти буде введення громадянської освіти, а також інноваційні підходи у освіту. Складовою частиною громадянської освіти, зокрема, є правова освіта, яка наразі у нас запроваджується вже, починаючи з дошкілля, а потім через курс правознавства вона запроваджується у подальшому навчальному процесі.

Також хотів би визнати, що було допущено міністерством деякі помилки у навчальному...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд, дайте завершити. Про помилки міністерства це завжди цікаво. Будь ласка.

ГРЕБА Р.В. Помилки міністерства у навчальному посібнику щодо сімейних цінностей, де було надано гриф міністерства. Ми визнали свою помилку, скасували гриф і зараз зробили з цього уроки, створено окрему робочу групу, яка повинна переглянути навчальні посібники, які були видані за останні 5 років. А також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми зрозуміли, що ви врахували помилку, що ідеальна жінка має не тільки борща варити, а їй можна і працювати. Просимо вас на ваше місце, пане Романе. *(Оплески)*

І я запрошую до трибуни координатора адвокати-компаній Українського форуму благодійників Ларису Жигун. Пані Лариса, прошу. Будь ласка.

15:46:21

ЖИГУН Л.Б.

Доброго дня, шановні присутні, шановна Ірина Володимирівна. Дослідження благодійництва та волонтерства, здійснене компанією GFK наприкінці 2014 року, показало, що до волонтерства залучено 39 відсотків молодих людей. Частка волонтерів серед молоді складає 26 відсотків. Такий сплеск волонтерства, звичайно, був обумовлений підвищенням почуття колективної відповідальності за події, здійснені під час Революції Гідності.

На той час законодавство з питань волонтерства не дозволяло безперешкодно здійснювати волонтерську діяльність, оскільки передбачало ряд бюрократичних процедур. Саме тому це було передумовою для волонтерів та активістів ініціювання внесення змін до діючого Закону "Про волонтерську діяльність" у 2015 році. Серед позитивних головних новел для молоді з внесених змін – це було зниження віку молодої людини, яка може займатися волонтерством, а також відміна бюрократичних процедур та отримання всіх необхідних дозвільних документів у державних інституціях. Під час адвокації законопроекту слід відмітити підтримку волонтерства, волонтерів у Міністерстві молоді та спорту, за що ми їм послідовно дякуємо.

Оскільки волонтерство – це інструмент соціального, культурного, економічного та екологічного розвитку, волонтерство сприяє вихованню у молоді людини лідерських навичок, почуття солідарності, колективної відповідальності та особистісному розвитку. Якщо молода людина сповідує відповідні цінності, це сприяє побудові успішного громадянського суспільства. І саме тому до волонтерства важливо заохочувати якомога більше молодих людей, не створюючи бюрократичні державні процедури. У багатьох розвинутих країнах світу волонтерський рух є основою системи саморегуляції у суспільстві. Вважаю, що саме залучення широких кіл громадськості до розв'язання суспільних проблем на волонтерських засадах може створити передумови для формування такої системи саморегуляції у суспільстві, коли проблеми, що виникають у суспільстві, можуть бути вирішені і внутрішніми ресурсами такого суспільства.

Поширену традицію розвитку волонтерства має американська культура: понад 50 відсотків населення американців залучені до волонтерської діяльності, 40 відсотків населення залучені у Канаді. Подібну історію розвитку волонтерства мають і європейські країни. Так, в

Англії половина відсотків населення залучені до волонтерства, у Франції – це 19 відсотків, Ірландії – 39, Нідерланди – 36, Данія – 25.

Благодійність та волонтерство суттєво впливає на формування свідомого громадянина своєї країни, це запорука відповідального ставлення до країни та майбутнього, і тому державі варто заохочувати і підтримувати розвиток волонтерства, а парламентському комітету – завжди приймати до уваги пропозиції, що надходять від благодійників та волонтерів і особливу увагу приділяти захисту прав дітей та молоді.

Дякую. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановна пані Лариса.

Я хочу звернути увагу, що пані Лариса перша дотрималася регламенту, у нас позитивна динаміка йде.

І я запрошую до слова директора Програми розвитку ООН пана Янтومаса Хімстра, теж великого нашого друга і партнера Верховної Ради України.

15:49:37

ЯНТОМАС ХІМСТРА.

Шановний заступник Голови парламенту, члени парламенту, не молодь і молодь тут, які присутні.

Дякую за те, що нас запросили.

Якби я був трошки молодшим, то я би більш переконливо, можливо, говорив, але я буду говорити як доросла людина. При ООН ми працюємо з українською молоддю вже багато років. Якщо говорити про ті уроки, які ми взяли і ті поради, які ми хочемо надати: перше – це стосується робочих місць, друге – це про політику і третє про схід.

Коли я вчився в університеті, коли ви вчитесь в університеті, вам також іноді буває потрібна робота і це ваше право мати роботу. І міністри, уряд, приватний сектор має надавати вам такі роботи. І це право, яке включено в Хартію ООН, як ПРООН, ми дуже раді співробітничати з Міністерством молоді та спорту. Ви можете перевірити на їх веб-сайті, яка робота більше вам підходить, 12 тисяч українців вже пройшли ці тести і з великим успіхом. Ми зробили невеличкий внесок.

Це друге – це політика, ми чули. Ви вірите, потрібно залучатися, ви маєте бути частиною прийняття рішень в цій країні, ви повинні бути частиною цієї політики. Я бачу, як тут багато з вас фотографувалися, робили селфі перед тим, як ми розпочали. Ви – це ваше місце молоді країни, це перша група людей, яка має визначати курс країни, це ваше право.

Знову ж таки хочу сказати, ви маєте говорити з політичними партіями, говорити з усіма, хто хоче вас слухати, тут ваше місце, в цій кімнаті ваше місце. І таким чином ви можете планувати майбутнє для країни.

І третє, це молодь за сході, дуже багато людей там, 60 відсотків молоді там закінчили університети, це не проблемні люди, це люди молоді з великим потенціалом, їх потрібно інтегрувати, їм потрібно надати роботу, а також потрібно, щоб вони повернулися туди, де вони жили для того, щоб розвивати найбільш бідні частину цієї країни.

І нарешті в ООН, ми говоримо про групи вразливі, дуже часто кажуть, що молодь – це вразлива група, я хочу вибачитися за це, я знову це не буду робити. Ви агенти змін України, ви не група вразлива.

Дякую. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова, шановні колеги, народного депутата України, представника фракції "Батьківщина" Івана Крулька. Пане Іване, з радістю.

15:52:46

КРУЛЬКО І.І.

Шановна пані головуєча, шановні учасники парламентських слухань, українська молодь, я надзвичайно вдячний всім організаторам, ініціаторам цих парламентських слухань за те, що в цьому сесійному залі ми говоримо, мабуть, про одну із найважливіших, якщо не найважливішу тему, – це питання ціннісних орієнтирів української молоді. Це питання майбутнього української держави це те власне і про тих людей, котрі повинні вже зараз брати у свої руки керівництво української держави.

Соціологічне дослідження, яке в цьому залі сьогодні було презентовано, показує, що дуже важливу цифру: 42,4 молоді вважає, що самі мають вирішувати молодіжні проблеми. І це, власне, та ідея, яку ми разом з вами заклали у проект Закону про молодь, який разом з громадськими організаціями, Міністерством у справах сім'ї та молоді, всіма тими, хто долучений до розробки цього закону, ми заклали – жодних рішень про молодь без молоді. Це принцип, який є визначальним у цьому законі, і який ми будемо з вами через цей сесійний зал спільно проводити.

Концепція Закону про молодь впроваджує дуже важливу ідею: створення умов для розвитку відповідальної молоді, яка здатна привнести позитивні зміни в суспільство. І ми мусимо дійсно сьогодні оновити як законодавчий орган, а ви маєте допомогти в цьому, те, щоб молодіжна політика в Україні включила в себе і врахувала всі ті новітні ідеї, весь європейський досвід, котрий, безумовно, є надзвичайно важливий для того, щоб українська молодь якомога швидше інтегрувалася до Європейського Союзу. Це відхід від радянської патерналістської моделі.

Уперше на законодавчому рівні ми будемо планувати і хочемо втілити сутність національно-патріотичного виховання молоді і громадянської освіти. Закон запроваджує Національне агентство підтримки молодіжних ініціатив, щоб безпосередньо кожна громадська організація, ініціативно молоді люди могли отримати державну підтримку, а також інші джерела для того, щоб реалізувати свої ідеї, реалізувати свої проекти.

Ми плануємо зробити основу для вибудовування реальної інфраструктури молодіжної роботи через підготовку молодіжних працівників, розбудову мережі молодіжних центрів, і ми маємо розглянути в найближчий час в другому читанні Закон про молодіжні центри, а

також через запровадження Національної волонтерської служби, головним завданням, якої є розвиток міжрегіональної, молодіжної мобільності.

Я хотів би сказати тут, велику подяку ЮНІСЕФ, міністерству, які дійсно допомогли і допомагають нам працювати над цим законом. А від вас я одне хочу, попросити і закликати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 15 секунд дайте завершити.

КРУЛЬКО І.І. Щоб ви знали, ця держава належить кожному з нас, і саме від нас, і від кожної нашої маленької справи, залежить якою вона буде у майбутньому. Дякую вам, за вашу активність, дякую що ви є. Слава Україні! *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний колега. Я запрошую до слова Ольгу Чабанюк, це заступник голови профспілки працівників освіти і науки України. Пані Ольга, запрошую вас до трибуни. Підготуватися потім, пані Олені Бекреньовій.

15:56:33

ЧАБАНЮК О.А.

Доброго дня шановна Головуюча, доброго дня народні депутати, доброго дня шановні колеги, молодь і ті, кому сьогодні небайдуже майбутнє нашої країни.

Адже молодь сьогодення - це те покоління, яке виросло, яке народилося в незалежній державі. Воно формувалося під дією багатьох факторів: соціальних, економічних. І ми бачимо, що це є найпрогресивніша верства населення сьогодення. Молодь – це стратегічний ресурс соціально-економічного розвитку, будь-якої держави найближчій перспективі. Якщо проаналізувати досвід європейських країн, то тільки ті країни можуть успішно політично та економічно розвиватися, які інвестують у молодь.

Якщо говорити про інвестиції сьогодення, то ми бачимо, що фінансування молоді здійснюється на належному рівні в країні. За результатами репрезентативного соціологічного дослідження, ми можемо побачити, що основні проблеми, які турбують сьогодення, які турбують сьогодні молодь, є стан економіки в країні.

Далі іде загальне падіння рівня життя населення. І слідуюча проблема, яку виділяє молодь, - це працевлаштування. З чого починається молоде покоління? Із вступу до вищих навчальних закладів із одержання вищої якісної освіти.

Сьогодні є, у Верховній Раді зареєстровані два законопроекти 5130 і 5131, які надзвичайно скорочують всі гарантії, на які мало студентство, це втручання і внесення змін до Закону України "Про вищу освіту", а саме в статтю 62 пункт 6 і 7-й, де стипендіальне забезпечення взагалі не буде регулюватися на законодавчому рівні, все буде здійснюватися в ручному механізмі Кабінетом Міністрів України.

Цього допустити не можна і сьогодні студентство, яке є найбільшою частиною, часткою в суспільстві від молоді, просить і звертається до усіх народних депутатів, щоб не голосували за даних два законопроекти – 5130 і 5131, де стипендіальне забезпечення буде виплачуватися тільки певній частині студентства, а всі інші будуть викинуті за борт.

Слідкуюче питання, яке є і турбує сьогодні в Україні студентів, це перше робоче місце, це працевлаштування. На сьогодні повинні бути гарантії з боку бізнесу, держави і освіти. Повинні бути трьохгалузеві підписані угоди, які будуть забезпечувати студентству певне робоче місце. Що це означає? Тобто мусить бути гідна заробітна плата, щоб студент міг прийти працювати на підприємство, в організацію і, не залишаючи нашу країну, тому що ми розуміємо, якщо країна тримає курс на Європу, то сьогодні студенти знають, як мінімум, одну або дві іноземних мови. Якщо студент...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд, будь ласка.

ЧАБАНЮК О.А. Дякую.

...одну чи дві іноземні мови – буде відтік кращих студентів за кордон, відтік мізків, і ми нічого не зможемо створити майбутнього в нашій країні.

На сьогодні є вихолощеним законопроект про сприяння соціальному становищу та розвитку молоді в Україні, тому потрібно всі гарантії закласти в нов...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Зрозуміло і, як ми чули, над цим законом зараз працюють громадські організації разом з нашими депутатами. *(Оплески)*

А ми запрошуємо до слова... Дякуємо шановній пані Ользі.

І запрошуємо пані Олену Бекреньову директора Фонду Богдана Гаврилишина.

16:00:20

БЕКРЕНЬОВА О.

Вітаю! *(Оплески)* Шановна пані головуєча, шановні гості, шановні народні депутати, мені дуже приємно сьогодні бути тут, і ця тема, дійсно, дуже важлива. Мені здається, що формування ціннісних орієнтацій для сучасної молоді – це завдання для наших моральних авторитетів. І сьогодні я говорю і присутня тут від імені Фонду Богдана Гаврилишина. Ще кілька тижнів тому сам пан Богдан як президент нашого фонду мав бути присутній тут і поділитися своїми моральними цінностями. На жаль, більше тижня тому його не стало, тому я зараз пропоную хвилиною мовчання пом'янути його пам'ять. Дякую.

Дуже дякую.

Фонд Богдана Гаврилишина було засновано 7 років тому. І наша місія – це сприяти становленню людей нового покоління – професійних, патріотичних, етичних українців, які

турбуються про суспільне благо і активні у громадському і політичному житті, вміють співпрацювати з іншими. Ми віримо, що саме така молодь зможе утворити критичну масу молодих людей, які здійнять трансформацію України.

Дійсно, цінності молоді визначають майбутнє України. Саме такі цінності ми закладаємо в програму "Молодь змінить Україну" в нашому фонді. Ключова цінність, яка є в основі програми, – це відповідальність. Ми не формуємо групи, які приходять і подаються на програму фонду, вони формуються самі. І кожен учасник групи розуміє свою відповідальність за ефективність цілої команди. Ми не навчаємо на програмі, а даємо можливість і створюємо умови молоді навчатися самостійно. Ми не готуємо лідерів, а створюємо умови, де кожен учасник в певній ситуації бере на себе лідерство. Ми не змушуємо навіть звітувати чи відпрацьовувати. Після участі в нашій програмі кожна молода людина відчуває відповідальність за те, що ці знання і досвід, які вона отримала на програмі, вона має потім втілювати в Україні.

І тут би я хотіла зупинитися на питанні відповідальності людей. Богдан Дмитрович Гаврилишин кілька років тому як член Всесвітньої академії мистецтва та науки створив декларацію обов'язків чи відповідальності людини.

Я думаю, що кожна молода людина має її прочитати. Там говориться про те, що потрібно від себе, починаючи, до рівня своєї родини, до рівня міста, до рівня країни і до глобального рівня відчувати відповідальність за все, що ти робиш.

Дуже дякую. (Оплески)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановна пані Олено, так само дозвольте від імені організаторів слухань Верховної Ради України, дійсно, вшанувати так само пам'ять Богдана Гаврилишина, великого патріота України, і подякувати фонду, який буде сповідувати принципи і продовжувати ту справу велику, яку започаткував Богдан Гаврилишин. Дякуємо.

Я запрошую до слова Світлану Гаращенко. Це національний експерт Проекту "Гендерне бюджетування в Україні".

Пані Світлана, до слова, будь ласка. А підготуватися Захарію Ткачуку.

16:03:59

ГАРАЩЕНКО С.В.

Доброго дня всім присутнім! Від імені проекту я передаю вам вітання і також вітаю з такої нагоди, що ми сьогодні обговорюємо таке важливе питання, як ціннісні орієнтири молоді.

В рамках проекту ми також працюємо в сфері молодіжної політики і працюємо спільно з Міністерством молоді і спорту і маємо дуже тісно і плідну співпрацю і цьому напрямку.

В рамках нашої спільної роботи із міністерством і з областями ми виявляємо такі аспекти, це те, що на сьогоднішній день молодіжна політика говорить в цілому про молодь як групу віком від 14 до 35 років. Однак, коли ми заглибимось трошки глибше і спробуємо подивитися і розкласти ці проблеми на більш складові, так як це ми робили в рамках проекту і проводили соціологічне опитування, ми побачили, що є

відмінність між потребами, інтересами і ціннісними орієнтирами не лише залежно від вікової групи, а також від статевої приналежності і також до типу поселення. Саме це дослідження воно показує, що ті проблеми, зокрема, наприклад, як безробіття, які є дуже актуальними для вікової групи від 18 років і старше, вони є менш актуальними для молоді 14-17 років. І так само уже якраз організоване дозвілля є більш актуальним для молоді від 14 до 18 років і менш актуальним для молоді старшого віку. Тому в рамках проекту "Гендерне бюджетування" ми відстоюємо думку, що необхідно дуже чітко і дуже виважено підходити до процесу формування молодіжної політики і в цілому політики, яка стосується якраз фінансування заходів в сфері молодіжної політики, і розуміти яким чином будуть ті чи інші заходи і напрямки відображати інтереси і потреби не лише статевих груп, але і вікової, а також і за місцем проживання. Тому що, з огляду на ті попередні аналізи, які здійснювалися обласними робочими групами, вони показують, що молодь, яка проживає в сільській місцевості, значно менше залучена до заходів в рамках діяльності і громадських організаціях, і обласних управлінь, і значно менше відображені їх інтереси і потреби.

Окрім того, ми хочемо звернути увагу на той факт, що окрім статевої приналежності, гендерно орієнтоване бюджетування, воно також дуже активно обговорює питання і вікової, і місце проживання. Тому ми пропонуємо і вже наразі і Міністерство молоді і спорту активно працює в цьому напрямку, те, що це може стати одним із ключових інструментів при формуванні молодіжної політики, яка би значно дозволяла би ефективно використовувати ті фінансові ресурси, які є на сьогодні, і враховувати, і задовольняти максимально потреби, інтереси не лише молоді як в цілому, але і тих підвікових груп, які є в такій разом з вами у великій групі як молодь.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вам дякуємо, шановна пані Світлана.

Я запрошую до слова Захарія Ткачука, це директор молодіжного центру Волині. А підготуватися – Ігорю Стокозу.

16:07:03

ТКАЧУК З.М.

Доброго дня, шановні колеги, я дякую навіть сказав – друзі, бо кожен зайшов сюди в зал і привітався з декількома людьми.

Давайте спитаємо себе що таке цінності в першу чергу, як вони формуються, хто їх дає. Психологи кажуть, що цінності це як є наші орієнтири наших дій, що ми проектуємо в нашій діяльності. Якщо я люблю свою батьківщину, то 100 відсотків я піду у військо, я буду її захищати, я буду допомагати нашим воїнам як волонтер – оце цінність.

Хто її формує сьогодні у нас? Беззаперечно – батьки, 100 відсотків – друзі, громадські організації – тисячу відсотків, добре, що вони є, але формують ці цінності також і Інтернет, телебачення, інші речі, які ми зовсім не можемо контролювати. Де в цій парадигмі, де в тій цепочці є в нас сьогодні держава? Вона є, представлена вона управліннями, відділами молоді, які існують в містах, в областях. Та, на жаль, я вважаю, суб'єктивна моя думка, що вони не можуть справитися зі своєю роботою. Я працював на різних посадах, в різних управліннях на держслужбі. Я вам скажу, що 90 відсотків часу іде на різну бумажну роботу.

Хто буде сьогодні реалізовувати державну молодіжну політику? Бо є різниця між державною молодіжною політикою і просто молодіжною політикою. Хто це може робити?

Хто працює в селі, хто працює в районному центрі, якщо в районному центрі є одна людина, яка відповідає за молодіжну політику, це вже добре, це вже можна подавати людям. Я вважаю, що виходом можуть бути ті самі молодіжні центри, про які ми постійно говоримо. Проблема лежить лише в площині того, що ми дуже багато про це говоримо, але, на жаль, не так багато зроблено, як би хотілося. Десь є окремі якісь паростки в деяких регіонах, коли цей процес починається.

Чому ці центри? Тому що вони можуть працювати практично з кожною молодою людиною сам-на-сам за принципом рівне рівному. Коли я не кажу: "Слухай, там є постанова якась Кабміну, що ти терміново маєш любити Батьківщину. От вийди за двері, люби Батьківщину". А коли я, мої колеги з громадської організації проводять заходи, везуть ту ж молодь на фестивалі, які перелічувались тут раніше, зустрічаються з воїнами АТО, – оце формує цінність, оце вплине на те, що в людини з'явиться якась мотивація до дії захищати свою батьківщину, якщо ми говоримо про сьогоднішню ситуацію в нашій державі. Такі цінності центри мають формувати і можуть їх формувати. Єдине питання, коли ми почнемо їх створювати. Адже ви чуєте, що закони, законопроекти, постанови – це все добре, проте якщо ви зараз приїдете до себе в регіон, зайдете до свого міського голови, голови облдержадміністрації, голови обласної ради, ви напевне почуєте тисячу причин, чому це не можна зробити: нема того, нема п'ятого, нема десятого. Ну, а потім ми маємо статистику різну, як же ж молодь реагує на різні процеси, і скільки в нас є молоді, яка має проблеми з законом, скільки молоді має з алкоголізмом проблеми.

Якщо не буде механізму реалізації цінностей, які б ми їх не прописали, їх ніхто не буде реалізовувати. Велика подяка громадським організаціям, ентузіастам, які це роблять. Тим не менше, держава має підключитися в цей процес.

Я вам дякую. Слава Україні! *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, пане Захарій. Будь ласка, запрошую до слова Ігоря Стокоза, заступника голови Донецької обласної державної, військово-державної адміністрації, цивільної також, звичайно, військово-цивільної. Це, бачте, в мене неправильно записано тут, державної обласної. Я говорю правильно.

16:10:20

СТОКОЗ І.С.

Шановна пані головуюча, шановна президія, шановні друзі! Я буду коротким, 3 хвилини. Я почну не з зіяючих висот, почну з проблем, що стосуються національно-патріотичного виховання в Донецькій області.

Згідно досліджень, які проводились минулого року ЮНІСЕФ спільно з Міністерством молоді і спорту України, минулого року молодь 30 плюс – до 35, 52 відсотки не вважали себе громадянами України. І з цього треба робити висновки. І, власне кажучи, знаючи це, ми проводимо комплекс заходів для того, щоби все-таки зробити так, щоби ці люди повернулися ментально в лоно України.

Але, є купа питань, не дивлячись на те, що є досягнення.

Перше. Ми вважаємо, що національне виховання на теперішній час не стало провідною ідеєю для ЗМІ, це і відсутність якісного інформаційного продукту у всеукраїнських та місцевих ЗМІ, відеороликів, фільмів, молодіжних передач тощо. Недостатня кількість друкованих ЗМІ українською мовою у бібліотеках та у місцях продажу. Сама катастрофічна ситуація – це в селах. Кожного тижня замість вихідних ми катаємося по області, саме по найбільш віддаленим селам і містечкам, і українського контенту немає. У зв'язку з цим у нас є пропозиція. Сьогодні Львів себе дуже добре почуває, і там з українством все добре. І якщо ми хочемо повернути Донеччину, реінтегрувати, перезавантажити, ми маємо культурний движ розвернути в іншу сторону, тобто львівський форум видавців має проводитися не у Львові, а у Краматорську, Бахмуті, Покровську. Теж саме стосується... *(Оплески)* Теж саме стосується і всього мистецького движу, який відбувається, фестиваль "Молодість" має проходити, якщо не в Маріуполі, то хоча б у Покровську. І це стосується всіх інших речей, тому що, якщо ми не подолаємо отой мем 2005 року "Не мочись в подъезде, ты же не донецкий", ми ніколи не повернемо Донбас в лоно України.

Другою серйозною проблемою є брак науково достовірних матеріалів з історії України у навчальних закладах. Дякую Міністерству молоді і спорту за їх допомогою, особисто пан Микола Ляхович, ми таки настарцювали і вони нам дали того якісного продукту, який сьогодні ми розповсюджуємо по громадських організаціях, молодіжних платформах. І я гадаю, що цей процес буде продовжуватися.

І останнє. Сама велика проблема на сьогоднішній день в Донецькій області – це депопуляція. І загроза її росте. Тому що найбільш активна частина молоді вона вже поїхала. Поїхав Донецькій національний університет – у Вінниці. І я не певен, що вони повернуться коли-небудь назад. І дуже багато виїжджає. А залишається...

І сьогодні ми маємо думати про те, що сьогодні ми маємо створити комплекс заходів, інструментарій, який допоможе нам уникнути випаленого поля, коли ми отримаємо назад наші території. Ми сьогодні маємо дбати і сьогодні маємо вирішити, яким чином ми сьогодні маємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити. 15 секунд, будь ласка.

СТОКОЗ І.С. ...щоб повернути українську Донеччину в лоно України.

Дякую дуже всім. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, пане Ігоре.

Я запрошую до слова представника "Блоку Петра Порошенка", народного депутата України Івана Спориша, дуже активного члена профільного комітету. І потім підготуватися Павлу Вікнянському.

СПОРИШ І.Д.

Шановна президія, шановна наша молодь! Досить приємно, коли отак багато молоді в залі. І знову ж таки я хочу повторити те, що виступали деякі попередники мої і говорили, що саме ця молодь повинна тут, у Верховній Раді, під цим куполом і робити все, щоб в нашій країні стало краще жити. І саме ця молодь повинна змінити нас, я не кажу, що там... ну найближчі часи, найближчі вибори. Тому що від молоді залежить, дійсно, розвиток нашої України.

Я хотів би запитати от в залу, чи є хтось з молоді сьогодні з села. Я розумію, що ви навчаєтеся в Києві, а чи з села є, хто проживає? Один, два, три, чотири, п'ять. І мені досить приємно, мені приємно те, що я до сих пір живу, я живу в селі. І мені приємно, що все-таки є... Кажуть, що є різниця молоді в селі, і є молодь міська. Я би не хотів цього сказати. Тому що саме сільська молодь, вона сьогодні, якщо в умовах децентралізації влади ми зробимо все можливе, і це вже є те, що все-таки ці кошти, які будуть надходити під час децентралізації на місцеві органи влади, то місцеві органи влади зроблять все можливе і неможливе, щоб молодь і в селі, і в місті, і в об'єднаних громадах мала можливість і працювати, і були створені умови праці, і було створено все, щоб наша молодь розвивалася.

Я скажу отакий маленький простий приклад. У нас на Вінниччині, в селі, де я проживаю, ми десятки років вже думаємо за молодь, ми десятки років думаємо, щоб молодь мала роботу. В господарстві у селі працює майже вся молодь. Вчителі у нас в школі у селі працюють всі з села, молодь, яка закінчила школу, їх змінюють їхні діти. У дитячому садочку працює молодь. Створені всі умови для того, щоб молодь розвивалася. І ми сьогодні повинні дуже багато... І голова нашого комітету Палатний, коли зазначив, що, дійсно, молодь в селі, можливо, чимось, ну обділена. Але разом з тим я скажу, що ми робимо все можливе, щоб цього не було. Ми робимо все, щоб молодь в школі могла відпочивати. Створені відповідні умови, створений табір відпочинку для молоді, де він вже працює близько 15 років, і це все безкоштовно. Створені всі умови для того, щоб молодь могла і займатися спортом, і гуртки різні і таке інше. То єсть в умовах децентралізації влади кожен повинен продумати, щоб і в селі молодь нічим не відрізнялася від міської молоді.

Тому я думаю, що надія сьогодні тільки на вас, на молоде покоління. І саме ви повинні, дійсно, як було уже сказано, все робити, щоб наша країна зробила шаг вперед. А нас як народних депутатів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 секунд, завершуйте.

СПОРИШ І.Д. ... і все зробити, щоб ви могли себе дійсно... зробити все для вашого розвитку. Тому слава нашій молоді, яка сьогодні є в залі! І слава Україні! *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, шановний колего.

Будь ласка, до слова запрошується голова Всеукраїнської молодіжної громадської організації "Студентська республіка" Вікнянський Павло, а підготуватися Марії Тищенко.

16:17:32

ВІКНЯНСЬКИЙ П.М.

Шановні добродії, шановні високопосадовці, народні депутати, дорога українська молодь! По тематиці наших слухань. Я хотів би для початку процитувати чудового європейського політика, політика, видатного іспанського політика, борця свого часу за демократію проти фашистського режиму Франко, першого омбудсмена об'єднаної Європи Альваро Хіль-Роблеса. Він сказав, що розмови про цінності не теоретичне розуміння, а розмова про майбутнє.

Отже, тут я би хотів зараз присвятити свої дорогоцінні декілька хвилин тому, чим займається у нас не завжди студреспубліка - питаннями майбутнього і те, яким чином, нам зробити так, щоб така для нас всіх приязна Європа, яка вже зробила не одну революцію в Україні, її ідеї, Європи, об'єднаної Європи. Ми би тут актуалізували ці принципи і питання. Бо, на жаль, майже це не звучить. Що таке є європейські, західні, цивілізовані цінності? Яких так хоче українська молодь, яка сотнями тисяч, на жаль, емігрує з України, або тимчасово їде туди, типу на навчання. А давайте будемо чесними, яка на жаль, вже мабуть не повернеться в Україну. Будемо реалістами.

В одному Кракові лише 3 тисячі 700 українських студентів. Це цілий виш. Це відкритість кордонів, відкритість для робітничої сили, для капіталу, повна відкритість. Це відсутність ксенофобії, це справжня демократія як демократія меншин, а не диктату більшості, врахування питань будь-яких меншин. Це права людини понад усе, це розширення практик громадянської і особистої свободи, в тому числі: сексуальних, національних і всяких інших меншостей, які не мають себе будь-де, і в Україні також, почувати себе дискримінованими, обділеними. І в тому числі, це стосується людей з обмеженими можливостями.

Яким чином, змінити ситуацію? Чому люди біжать? Я не перший раз вже на цих слуханнях, та на інших, знаєте. Давно займаюся молодіжною політикою, друзі, про одне і те саме завжди говорять. Говориться, говориться, а віз і нині там. Як змінити ситуацію? Що ми можемо для цього зробити?

Ну, по-перше, дивіться, ми всі тут сидимо, зараз маємо честь сидіти на брильянтових кріслах. На кріслах володарів картинних галерей, на кріслах тих, хто тримає гроші в офшорі, хто займається бізнесом, в тому числі, на жаль, і на війні. Знаєте, я зараз буду говорити про нашу системну пропозицію від студреспубліки як змінити ситуацію. Не просто Міністерство молоді потрібне, яке завжди збоку за остаточним принципом, а Міністерство майбутнього і молоді. І це міністерство має бути в центрі уваги всієї держави. Тоді є хуліганський варіант, скинутися годинниками і профінансувати молодіжні молодіжні статті бюджету, є реальний варіант – відсоток від лотереї має спрямовуватися на заходи державної молодіжної політики. *(Оплески)*

Хотів би я завершити тим, що має бути послідовність молодіжної політики. Досить "до основи, а згодом". Багато молодіжних ініціатив, ми даємо свої пропозиції у письмовій формі.

Завершу словами Магатми Ганді: "Нас загублять: політика без принципів..."

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, завершити – 15 секунд.

ВІКНЯНСЬКИЙ П.М. ...бізнес без моралі.

Україна буде вільна Україна, Україна з європейськими цінностями, де немає хейтспічу, де немає ненависті, де є вільні кордони – найкраща країна світу.

Слава всім нам! *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановний пане Павле.

Будь ласка, до слова запрошується пані Марія Тищенко – студент полтавського осередку громадської організації "Української Академії Лідерства".

А підготуватися Віталію Свічинському.

(Оплески)

16:21:14

ТИЩЕНКО М.М.

Доброго дня! Мене звати Марія Тищенко, я є студенткою Української Академії Лідерства.

Шановні українці! "В час бурхливих змін, в світі великих можливостей, я – гідний нащадок достойних предків, вірний мріям свого народу" – саме з цих слів починається посвята студента Української Академії Лідерства. В вересні цього року 250 студентів з усієї України проголосили ці слова і взяли, і прийняли рішення на цей рік творити себе та творити Україну.

Відповідальність за власні вчинки, вміння приймати рішення, визначати пріоритети – це саме те, чого не вистачає на даний момент сучасній українській молоді. Питання корупції і правового нігілізму є лише вершинами айсбергу, і цей айсберг має глибші основи, котрі закладені в самому мисленні нації. Мислення ж має здебільшого плюралістичні обриси і звичайно, це є корисним. Проте, що ми будемо робити, коли подивимось в обличчя вибору, де є той маяк, на котрий ми зорієнтуємося в важких ситуаціях.

Цінності. В такому випадку, саме цінності стають фундаментальними основами прийняття рішень та слідування за ними. Цінності є тим, від чого ми не відмовимось, те, на що будемо орієнтуватись навіть в самих важких ситуаціях. "Будь вільним" – це є першою цінністю Української Академії Лідерства. Воля є тією умовою творення себе та кращого світу довкола себе, котра допомагає не зупинятись і рухатись, навіть дивлячись на всі труднощі.

Це воля для того, щоб обирати найкращий спосіб творити добро, це воля виходити за межі сподівання, дивитися за горизонтом можливостей, бачити завтра. Бути вільним значить знати, як використати власну волю на благо. Проте, як можна бути вільною, коли ти не знаєш ким ти є? Тому наступною цінністю є "Будь справжнім", що значить бути такою людиною, котра була б єдиною в своїх словах, поглядах, думках та діях.

Українська Академія Лідерства – це простір для дружби, будь другом. Адже самотійно важко сувати гори, йти за обрій, шукати рішення, досягати цілей. Ми дружимо із всесвітом, людством, з Україною, дружимо, щоб продовжувати те, що почали, щоб доносити те, що є важливим, щоб гуртуватися заради найкращого і у цьому всьому ми цінуємо мудрість.

"Будь мудрим" є ще однією цінністю академії. Мудрість – це вміння реалізувати власні знання в правильний час та в правильний спосіб, це вміння любити життя.

"Будь творчим" – це вміння осягати, розуміти, осмислювати та перетворювати життя, та життя людей довкола. Ми є агентами змін, ми є людьми, котрі впливають і цей вплив завжди має бути конструктивним, і будівничим. Ми визначаємо, що ми маємо бути, що значить не боятися, не вдавати, не вагатися і не витрачати власне життя на марні речі, бути сьогодні і зараз, бути завтра і завжди, і це все, бо ми – Україна.

І в такому випадку Україна вже не є ефемерним поняттям, заради котрого і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд завершити.

ТИЩЕНКО М.М. Таким чином Україна є відповідальністю кожного з нас і вона стає такою, якою ми, ти і я творимо, своїми зусиллями, своєю роботою, своїми мріями.

Дякую. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Марія.

Будь ласка, до слова запрошується Віталій Свічинський, голова Савранського районної державної адміністрації Одеської області, а підготуватися – Оксані Ступак.

16:24:51

СВІЧИНСЬКИЙ В.С.

Доброго дня, шановні друзі, шановні представники влади, громадськості! Перш за все, мені приємно виступати перед вами під куполом Верховної Ради. Дійсно, хотілося б, знаєте, щоб наша робота нагадувала процес, є декларування, знаєте, спочатку гальмує, не завантажується, не робить, а потім, як вибухне, то країна тиждень оговтатися не може. Я сподіваюся, що від нашої роботи країна не зможе оговтатись роками, я маю на увазі в позитивному сенсі.

Друзі, враховуючи брак часу, хочу сказати, деякі практичні речі, які ми робимо в Савранському районі в напрямку і патріотичного виховання, і створення цілої молодіжної політики в районі. Дійсно, ми в Савранському районі створили молодіжний центр, молодіжний центр, який став основою формування волонтерських рухів не лише в Савранському районі, а й в Одеській області і дає таку серйозну синергічну реакцію на всю Україну. Ми провели в рамках програми міністерської великий національний захід у нашому районі це "Покрова героїв", національний фестиваль патріотичного виховання. Наша молодь провела близько 20 акцій і проектів, налагодила співпрацю з Корпусу миру США з громадськими організаціями Impact Hub Odessa, Hub Volunteer Service і іншими всеукраїнськими організаціями? і навіть міжнародними організаціями.

Знаєте? друзі, хочу сказати, що коли я тільки прийшов в Савранський район працювати, то задався питанням, а хто ж безпосередньо очолював цей сектор молоді та спорту, і де ця людина? На що мені відповіли, друзі, знаєте не поганий чоловік був однак на пенсію пішов. Це говорить про те, що у нас дуже серйозні проблеми і криза кадрова, і без нормального формування кадрового резерву і без того, щоб ми безпосередньо дали надію молоді на зайняття цих вакантних позицій, бо ми знаємо, що фахівці в державній службі займають свої посади і після пенсійний вік, доки їх вже, вибачте, не винесуть з тих кабінетів вперед ногами. Ми маємо 100 відсотково змінювати всю ситуацію.

Я пропоную, щоб дійсно парламент прийняв Закон про молодь, щоб ми сформували мережу молодіжних центрів це дуже важливо і це показує реальність результатів. Сьогодні в цьому залі присутня молодь, яка і формує безпосередньо політику обласну молодіжну, а може й національну, конкретно я прошу поаплодуйте цим молодим людям вони дійсно роблять серйозну справу. *(Оплески)*. І я впевнений, що якщо ми більш системно, тут багато говорили про системність, дійсно ми маємо системно підходити до молодіжної політики, готові подати пропозиції в міністерство. І велика подяка міністерству за співпрацю. Я впевнений, що ми багато чого досягнемо.

Слава Україні! *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, шановний колего.

І, будь ласка, ми запрошуємо до слова Оксану Ступак, заступника голови громадської організації "Молодь Сходу України".

А підготуватися – пану Гордієнку.

16:28:09

СТУПАК О.Ю.

Доброго дня, шановні присутні! Система ціннісних орієнтацій кожного громадянина є відображенням соціального середовища з урахуванням основних тенденцій та змін, що в ньому відбуваються.

Враховуючи той факт, що молодь завжди виступала ключовим каталізатором змін та пріоритетів, що відбуваються в суспільстві, важливо зазначити її чуттєвість до суспільних економічних та політичних змін, що відбуваються на сьогодні в нашій країні.

Ключовою платформою для самореалізації, саморозвитку молоді, а як наслідок відображення ціннісних орієнтацій виступають різні форми і інститути громадянського суспільства, серед яких важливого значення набувають, а саме, громадські та волонтерські організації, молодіжні об'єднання та центри як ефективні форми взаємодії громадськості. Порівнюючи діяльність громадської організації 5-10 років тому та сьогодні, можна помітити наскільки змінилися їх напрямки роботи. Так, наприклад, пріоритетність організації дозвілля молоді змінилася на благодійну та волонтерську діяльність в зоні АТО, навчання лідерським навичкам змінилося на формальну освіту у сфері громадської діяльності, налагодженням взаємодії з владою. У той же час не зменшилася важливість організації дозвілля та розвитку лідерських якостей молоді, проте сучасні орієнтири суспільства відображаються в пріоритетах громадянських молодіжних об'єднань.

За даними управління у справах сім'ї та молоді Донецької області на 1 січня цього року в Донецькій області мешкає 30 відсотків від загальної кількості населення, саме молодих осіб. Тобто майже третина населення має потенційні можливості для активізації громадянської позиції, засоби участі в інститутах громадянського суспільства. Офіційно зареєстрованих громадянських молодіжних організацій в Донецькій області нараховується близько 80, проте реально чинник значно менше. Саме тому центром активності молоді продовжують виступати вищі навчальні заклади.

Донбаський державний педагогічний університет повсякчас працює над національно-патріотичним вихованням молоді регіону, розуміючи, це є національно-патріотичним завданням навчального закладу будь-якого рівня, зокрема, педагогічного та національного, статус якого плекає отримати колектив ДДПУ, докладаючи всіх зусиль та невпинно працюючи як у галузі науки, так і громадській діяльності. Так, в університеті створено громадську організацію "Молодь Сходу України", яка активізує діяльність громадської студентської молоді не лише в межах університету, а й країни та регіону.

Аналіз діяльності молодіжних громадських організацій, міжнародних фондів, що їх підтримують, дав можливість визначити декілька напрямків їх діяльності, а саме: антикорупційний, що відображається в пошуку ефективних інструментів прозорості влади перед громадськістю; волонтерська допомога постраждалим в зоні АТО, військовим та внутрішньо переміщеним особам; розвиток комунікації між громадськістю в різних регіонах, що передбачає культурні та освітні напрямки.

Одна з новітніх тенденцій організацій громадськості, що виникла за вимогами сучасності, є створення громадської організації внутрішньо переміщеними особами, які скеровані на їхню інтеграції, соціальну адаптацію та захист прав.

Отже, молодіжні громадські організації як соціальні інститути вирізняються своєю різноплановою діяльністю. І проте саме вони залучають до соціально значущої діяльності партнерів та, головне, вони беруть участь у формуванні соціальної активності нашої молоді. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Оксана.

Будь ласка, я запрошую до слова Андрія Гордієнка. Це голова громадської організації "Ресурсний центр патріотичного виховання "Звитяга". І, до речі, невеличкий секрет: у пана Гордієнка сьогодні день народження. Дозвольте привітати вас і побажати залишатися молодим, активним, віка і здоров'я! *(Оплески)*

Будь ласка.

16:31:36

ГОРДІЄНКО А.В.

Доброго дня, друзі. От, знаєте, сьогоднішня дискусія щодо цінностей нагадала мені дещо з досвіду Французької Республіки. І от, якщо взяти пересічного француза і спитати його, що він думає про цінності Французької Республіки, то, скоріше за все, ми почуємо: свобода, рівність, братерство. І можна бути впевненими, що мова йде не просто про назву цих гасел політичних, а мова йде про глибоке внутрішнє переживання, осмислене відчуття цих

цінностей як особистий досвід і як розуміння цінностей як основи національної єдності Франції.

Маю надію, що от в еволюції там наших цінностей, які от ми обговорювали, ми теж пройдемо шлях, ну, по-перше, знайдемо свій шлях і своє розуміння цінностей, і пройдемо шлях від здоров'я і добробуту до цінностей як фактору національної єдності України. І також я надіюсь, що ця еволюція відбудеться в результаті системної, цілеспрямованої роботи у сфері громадянського виховання.

На мою думку, важливим, ключовим чинником є дієвий прояв цих цінностей. Це може бути особистий розвиток, це може бути волонтерство і соціальна робота, це може бути робота в межах громади і самоорганізації, це може бути діяльність у сфері безпеки і сприяння обороні. Але дуже важливо, щоб ми змогли створити справжню індустрію, яка б забезпечувала, цілісно забезпечувала реалізацію цінностей і оцей дієвий прояв. Важливо, щоб ця індустрія пододала вузькі міжвідомчі інтереси і стала, дійсно, інфраструктурою формування нової України.

На мою думку, треба вийти навіть за межі суто молодіжної політики і працювати з усіма категоріями громадян, і молодь стане більш дорослими, а діти стануть молоддю, а робота має бути однаковою і системною.

Думаю, що важливим інструментом формування такої інфраструктури могло б стати агентство, Державне агентство громадянського виховання, волонтерства, сприяння безпеці і обороні, і таким керівником міг би бути міністр молоді. І мені здається, це було б нормальним кроком початковим формування великого і важливого шляху.

І на останок. Варто не забувати про те, що зараз реально працюють реальні люди на землі, треба формувати їм більше штатних одиниць, пам'ятати про строчки бюджету. І дякую за увагу. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, пане Андрію.

Будь ласка, до слова запрошується представник Реанімаційного пакету реформ пані Марія Симонова. А підготуватися Ользі Романенко.

Я так розумію, що відсутня пані Марія. Будемо чекати, поки вона повернеться до зали, а пані Ольга Романенко тоді запрошується до трибуни. Це кандидат економічних наук, доцент Київського національного торговельно-економічного університету, координатор асоціації наукових товариств студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Києва, член Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України.

Підготуватися – Сергію Комнатному.

Будь ласка, пані Ольга.

16:35:08

РОМАНЕНКО О.А.

Вітаю вас, шановні учасники парламентських слухань! Вітаю, пані головуюча! В своєму виступі я би хотіла звернути увагу на духовно-моральні цінності, духовно-моральне виховання молоді як основи національної безпеки держави.

За даними наукових досліджень Ради молодих вчених при МОН, які ми провели протягом останнього місяця, в порядку пріоритетів сучасної молоді є наступні цінності: перше – сімейні, друге – духовні, третє – суспільні і на четвертому місці знаходяться егоїстичні цінності. Внутрішньо молодь на самперед хоче створити щасливу родину але, на жаль, вона не розуміє як побудувати таку родину через дефіцит духовних знань. На жаль, статистика така, що 60 відсотків сімей в Україні розлучаються. За останніми дослідженнями 30 відсотків населення України, найбільш активного населення готові покинути країну в пошуках роботи закордоном. Така ситуація, я думаю, ми вважаємо, є катастрофічною для нашої країни і може загрожувати національній безпеці. Духовні цінності включають довіру, відвертість, допомогу і гармонію з природою. Країни Західної Європи, які досягли найбільших результатів у формуванні таких цінностей серед населення, побудували їх на християнських законах – любові до Бога і до ближнього. В Україні щодо духовних цінностей серед молоді на важливість віри в Бога вказали тільки 7 респондентів, у той час, як на отримання максимуму від життя, від задоволення 18 відсотків.

Вчора і сьогодні мої студенти принесли книгу Ірини Ігнатенку, про роль жінок і чоловіків у традиційній культурі українців. Дуже цікаві факти, що саме сімейні цінності в Україні споконвіку високо шанувалися і береглися не лише від відчуття сорому чи від страху від неслави, але і від гріха перед Богом. Отже, духовні і сімейні цінності є основою патріотичного виховання, а від так і національної безпеки країни.

Петро Порошенко Президент України минулого року підписав Указ "Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді", в ньому зазначено, що важливими пріоритетами є три складові: духовно-моральне виховання, громадсько-патріотичне і військово-патріотичне. Неякісне патріотичне виховання молоді у розрізі цих трьох складових може загрожувати національній безпеці країни, оскільки призведе до деформації повсякденної та професійної етики населення України, до неефективного бізнесу, до зростання корупції, тіньової економіки, зменшення надходження до бюджету країни. Може призвести до відтоку інтелектуального капіталу країни, до зростання злочинності через відсутність важливих цінностей у молоді, зростання кількості розлучень, дисфункціональних родин, абортів дітей та сиріт, поглиблення психологічних травм молоді і старших людей в результаті АТО, міграції зі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд, завершити дайте, будь ласка.

РОМАНЕНКО О.А. Отже, враховуючи це, ми рекомендуємо Верховній Раді України внести зміни до Закону України "Про освіту" щодо обов'язкового викладання предметів духовно-морального спрямування у всіх дошкільних, середніх та вищих навчальних закладах.
(Оплески) Дякую.

Кабінету Міністрів України збільшити час...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановна колего. Ми тримаємо наш регламент.

І я запрошую до слова Сергія Комнатного. Це перший заступник голови правління Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву. А підготуватися – пані Анні Куценко.

16:38:56

КОМНАТНИЙ С.О.

Доброго дня, шановна пані головуєча, шановні учасники слухань. Перш за все, я хочу подякувати профільному комітету Верховної Ради, міністерству за організацію таких надзвичайно важливих слухань. Хотілось би мати надію, що результат даних слухань буде трошки більше, ніж минулорічних. Адже в минулому році за результатами парламентських слухань на тему "Сімейна політика в Україні" відзначали, що погіршення соціального становища громадян в Україні, відсутність належних житлових та інших необхідних умов для забезпечення майбутнього дітей спонукає до зменшення народжуваності.

Було прийнято рішення рекомендувати, і звернулись до уряду з метою розглянути можливість відновлення реалізації державної програми забезпечення молоді житлом. На жаль, результати не вражають, – програма не працює в повному обсязі. Обнадійливим і знаковим є те, що в сьогоднішньому виступі Ігор Олександрович і Артур Леонідович підняли питання проблеми забезпечення молоді житлом. В умовах трансформації суспільних відносин деяка частина молодих людей втратила позитивні життєві орієнтири, можливість реалізації життєвих планів та прагнень.

Результати наукових досліджень сьогодні свідчать, що основними факторами, які можуть перешкоджати молодій людині у реалізації її життєвих планів, на першому місці є проблема забезпечення робочим місцем, на другому є проблема забезпечення житлом. Все більше молодих українців бажають виїхати за кордон. З України виїжджає переважно інтелектуальна молодь. На сьогоднішній день більше 100 тисяч науковців працюють за кордоном, фактично працюють на розвиток економіки інших держав. 65 тисяч молодих сімей на сьогоднішній день перебувають на квартирному обліку як такі, які потребують покращення житлових умов. На мою думку, зупинити процес еміграції молоді та підвищити показники народжуваності сьогодні можна шляхом забезпечення їх власним житлом. З кожним роком питання забезпеченості житлом постає все більш гостріше, адже програма забезпечення молоді житлом третій рік поспіль фінансується переважно за рахунок коштів місцевих бюджетів. Державна програма забезпечення молоді житлом завжди була і залишається популярною серед населення. Вона найбільш соціально орієнтована і передбачає пільги родинам з дітьми. За роки реалізації державних житлових програм більш, ніж 37 тисяч молодих сімей здобули своє житло.

Сьогодні іде бюджетний процес і в проєкті Закону України про державний бюджет на наступний рік на житлові програми знову нулі. Користуючись нагодою, я звертаюсь до народних депутатів, до представників уряду з проханням звернути увагу на гостру проблему забезпечення молоді житлом та необхідність фінансування державних програм як одного з пріоритетних напрямків державної житлової політики.

Необхідно підтримати молодь не словом, а ділом. Дякую за увагу. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, колега.

Ми запрошуємо до слова Анну Куценко, це директор Київського молодіжного центру.

Підготуватися – Василю Костицькому.

16:42:05

КУЦЕНКО А.С.

Доброго дня, шановні партнери, адже саме так я можу охарактеризувати тих людей з ким ми працюємо щодня пліч о пліч реалізовуючи молодіжну політику.

Сьогодні я хочу звернути вашу увагу на цінність і орієнтації молоді в освітньо-професійній сфері та шляхи мінімізації ризиків її соціального відторгнення на ринку праці. Сьогодні формальна освіта підтверджена атестатами, дипломами, дедалі менше відбиває реальний рівень знань та навичок. Наочною є орієнтація на критерій "непов'язаність з професіоналізмом" та вимогами до кваліфікацій, тобто зв'язок між освітою, місцем роботи та самореалізацією втрачається.

Щорічно вищі навчальні заклади I та II рівня акредитації випускають майже 100 тисяч осіб, ВНЗ III та IV рівня акредитації – понад 500 тисяч осіб. Проте питання щодо їх працевлаштування залишається відкритим.

Попри збільшення держзамовлення в природничій та інженерній сферах серед найпопулярніших у першокурсників спеціальностей: філологія (іноземні мови), правознавство, менеджмент. Серед 25-річних спеціалістів у галузі економіки, юриспруденції та управління приблизно у 3,5 разів більше, ніж людей віком 55-64 роки. Абітурієнти уникають технічних спеціальностей як складніших для опанування, особливо з огляду на зниження рівня математичної та фізичної освіти у школах.

На думку роботодавців, ідеальний працівник – це універсал, який виконує обов'язки декількох фахівців одночасно. Тому основним недоліком системи навчання є вузька спеціалізація випускників. Адже підготовка робітників по інтегрованих професіях є рентабельнішою, ніж монопрофесійне навчання.

Найважливіші якості молодих працівників, на думку роботодавців, практично професійні навички, вміння вирішувати проблемні ситуації та досвід роботи з клієнтами. І саме їх не вистачає випускникам вищих навчальних закладів України. На брак навичок у випускників скаржаться 61 відсоток роботодавців. На невміння вирішувати проблемні ситуації – 38 відсотків. На відсутність навичок роботи з клієнтами – 32 відсотки. На низький рівень знання іноземних мов, малий досвід письмового та усного спілкування, менеджерських та аналітичних вмінь, теоретичних знань за фахом – 25 відсотків роботодавців.

Самооцінка випускників не співпадає з очікуваннями роботодавців. Тож ми звертаємо увагу на те, щоб з метою врегулювання питання освіти протягом життя необхідно окреслити її роль у законодавчому полі, що в свою чергу привнесе в державну систему освіти не менші результати, ніж реформування вищої освіти, адже майбутнє починається саме сьогодні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Анна.

Запрошую до слова Василя Костицького, це президент Асоціації правників, доктор юридичних наук, член-кореспондент Національної академії правових наук і народний депутат України попередніх скликань. Будь ласка.

16:45:11

КОСТИЦЬКИЙ В.В.

Шановні пані і панове, я хотів би від імені українських правників подякувати і пані Геращенко, і профільному комітету за те, що за останній час на цій трибуні мали можливість виступити люди, які опікувалися різними дуже резонансними проблемами суспільного життя України.

І також сказати, що ми почули про велику роботу міністерства, про велику роботу уряду, але мені починає видаватися, що це тільки видима частина айсберга, а та, яка захована, вражає. Мова йде про те, що молодь сьогодні чує про те, як держава хоче їй допомогти, а завтра опиниться у рутині буденного дорослого життя і буде думати про субсидії, про ціну на газ, про можливість прожити. Тому, очевидно, що треба думати і про цю невидиму частину айсберга, бо незабаром можемо опинитися в ситуації, коли молодіжна політика буде скеровуватися на осіб 40-50 і більше років.

Росіяни взагалі гордяться своїм Петром I, який прорубав вікно в Європу. Але ми розуміємо, що через вікно можна тільки спостерігати на красиве європейське життя. Президент Петро Порошенко відкрив у Європу ворота, підписавши Угоду про асоціацію. І ми зараз стоїмо перед тим, що це велике випробування для влади, бо ці ворота можуть перетворитися на ворота з рухом в односторонньому порядку. Кількість молоді в Україні за останніх 5 років скоротилася на півтора мільйона і кількість бажаючих там навчатися зростає. Тому питається, якщо молодіжна політика не буде враховувати того, що є фундаментом, то, очевидно, така держава не має перспективи. І я сьогодні хотів би сказати, що ми і тут почули, і із суспільства знаємо: для молоді не байдуже, що відбувається в державі. Тут йде мова про рівність стартових можливостей, про доступність освіти, про наявність першого робочого місця і інше, інше.

Асоціація українських правників уже 5 років проводить конкурси українських студентських, учнівських робіт під назвою "Моральний вчинок". І ми там побачили, який великий запит у суспільстві на моральність влади. Маємо зачароване коло: одні кажуть, що влада не з космосу, а серед нас. І якщо у владі є проблеми з корупцією і іншим, і недоступність влади для пересічного українця, то це тому, що таке суспільство. Інші пояснюють: якщо владі можна щось робити, то і нам можна. Тому питання про моральну відповідальність влади і про моральне суспільство має починатися із морального очищення влади.

І останнє. В мене три пропозиції, я стараюся встигнути у відведеному регламенті.

Перше. Асоціацію українських правників, у якій більше 50 докторів наук, є багато кандидатів. Дуже турбує якість законодавства, і ми про це ще скажемо.

Друге. Ми думаємо, що коли беруть кредити, обов'язково оприлюднити суспільству, скільки буде створено робочих місць.

І третє. Конкретна пропозиція до сьогоднішніх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд, завершуйте.

КОСТИЦЬКИЙ В.В. Дякую. Міністерство економіки вивчити стратегічні орієнтири розвитку української економіки і пов'язати з ними структуру освіти, говорити про перші робочі місця, щоб майбутні юристи не продавали потім пиріжки, а поети не ремонтували крани. Дякую.
(Оплески)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, до слова запрошується Станіслав Куценко начальник Головного управління юстиції у Києві, а підготуватися Колобову Андрію.

16:48:55

КУЦЕНКО С.І.

Доброго дня шановні колеги. Крім того, що я є начальником юстиції Києва, так само є Головою асоціації інноваційної та цифрової освіти. І хочу звернути увагу на питання вивчення англійської мови.

Як ви знаєте не є занадто поширеним в Україні вивчення англійської мови, і це стосується того, що і молодь мало її вивчає, і через те Україні важко інтегруватися у світове європейське співтовариство. І, мабуть, не дарма 16-й рік визнаний Указом Президента, роком англійської мови в Україні. Але, на жаль, щоб забезпечити одночасно вивчення англійської мови великою кількістю людей, треба великі кошти. Це десятки, може сотні мільйонів гривень, це тільки на рік.

І в зв'язку з цим, асоціація інноваційної і цифрової освіти розробила власний проект, який називається "Lingva.Skills". І він якраз полягає в тому, щоб можна було вивчати англійську мову он-лайн, в будь-якому зручному місці. І там де є Інтернет, і головне - це абсолютно безкоштовно для всіх користувачів.

Наразі хочу сказати, що навчаються англійській мові маже всі центральні органи виконавчої влади, подали заявки. Багато місцевих адміністрацій, торгово-промислова палата України, асоціація інвалідів України, внутрішньо переміщені особи, учасники Антитерористичної операції та члени їх сімей.

Загалом за чотири місяці існування проекту надійшло понад 2 мільйони заявок і по черзі учасники реєструються на сайті і починають безкоштовно вивчати англійську мову.

Мені приємно відзначити, що Комітет Верховної Ради України з питань молодіжної політики був одним з перших, хто долучився, серед органів державної влади і підтримує таким чином розвиток проекту "Lingva.Skills". І так само Міністерство молоді і спорту також бере участь в проекті даному тому що навчаються англійській мові на сайті "Lingva.Skills" співробітники Міністерства молоді і спорту, представники державних підприємств, а також члени національних збірних команд України з різних видів спорту. Це не може не радувати.

Для того, щоби далі можна було розвивати цю ідеологію, для того, щоби проект міг далі розвиватися, пані головуєча Ірино, прошу врахувати такі побажання і надати доручення для того, щоби максимально інформувати молодь про можливість безкоштовного вивчення

англійської мови. І залучити до навчання лідерів та членів молодіжних громадських організацій як всеукраїнського так і регіонального рівнів, оскільки наша молодь, дійсно, потребує вивчення мови для того, щоби більш просто інтегруватися у європейські структури і представляти Україну на міжнародному рівні, і таким чином розвивати молодіжну політику і політику загалом.

І друге. Прошу вас дати доручення від Голови Верховної Ради взяти участь всім комітетам Верховної Ради України у вивченні англійської мови. Ми направляли відповідний лист вам, просимо його врахувати і дати йому хід. Ось цей лист, залишаю копію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний колега.

А я, будь ласка, запрошую до слова Андрія Колобова, голову громадської спілки "Національна молодіжна рада України". А підготуватися – Олександрю Барішкевичу.

16:51:57

КОЛОБОВ А.

Доброго дня! Дякую за надану можливість.

Всіх вітаю з тим, що парламентські слухання нарешті відбулись, вже в минулому році ми не могли мати таку площадку для діалогу. І дуже шкода, що сьогодні у нас не настільки широко представлене представництво Кабінету Міністрів і з інших відомств. Тому що, я думаю, що питання молодіжної політики є кросекторальним і стосується не тільки Мінмолоді, чи Міністерства освіти, а хотілося б бачити весь соціальний блок.

На сьогоднішній день, ми як "Національна молодіжна рада", займаємось тим, що працюємо над об'єднанням на регіональному рівні молодіжних організацій тому що в нас і в тому числі в цій залі, парламентській, обговорюються питання децентралізації.

І, на жаль, у нас на сьогоднішній день нема розуміння, яким чином буде виглядати молодіжна політика і послуги для молодої людини в умовах децентралізації. Та, якщо вже протягом декількох років інші соціальні сфери змогли вже визначитися, яким чином вони будуть працювати, як будуть об'єднуватися територіальні громади, які саме послуги будуть надаватися, то на сьогоднішній день ми дуже-дуже сподіваємось, що разом той процес, який вже розпочався, разом з міністерством, і всіх запрошуємо до співпраці для того, щоби сформувані єдину позицію. Що саме молода людина повинна отримати в умовах децентралізації на місцях? Тому що це дуже великий ризик, якщо будуть створюватися об'єднані громади і в них не буде абсолютно розуміння, що таке молодіжна політика, що таке молодіжні центри, що таке кризові категорії, молоді і таке інше.

Дуже хотів би підтримати цей процес, що Україні дійсно потрібен новий Закон про молодь, тому що з 1993 року Закон про соціальне встановлення, він не є актуальним. Але що саме повинно бути в цьому законі? Це доволі велике питання до дискусій ще на сьогоднішній день, тому що є питання, наприклад, право молодої людини. Що саме ми хочемо захищати, як громадські активісти, з точки зору молодої людини? Але, якщо немає дефініції в законах і нема розуміння, що таке право молодої людини, то це доволі складно робити в будь-якому

процесі, в тому числі судовому і таке інше. Але є інший процес, тут були поважні представники з міжнародних інституцій, які говорили про те, що у нас є sustainable development goals - цілі сталого розвитку. Але чи є у нас розуміння, що саме і які цілі будуть важливі для України? І в мене є одна рекомендація, дуже хотілося, щоб молодь і молодіжні організації були одним з перших реалізаторів цих цілей сталого розвитку, тому що саме молодим людям буде доля жити разом по цих правилах.

І так само, дуже дивно, що у нас зменшується кількість молодих людей, які залишаються на території України, але, на жаль, збільшується кількість молодих людей, які виїжджають за кордон. Чому це таким чином відбувається? Тому що молоді люди на сьогоднішній день не бачать абсолютно жодного виходу в тому, що вони можуть робити тут. А у нас є в молодіжній політиці такі питання не вирішені, молодіжне житло. А чи може на сьогоднішній день Україна як держава вирішити питання житла? Не може, але може вирішити питання, наприклад, по працевлаштуванню. Тому, можливо, є сенс подумати і взагалі відмовитися від того, що ми підтримуємо молодь житлом, тому що у нас мільярди...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд, завершуйте.

КОЛОБОВ АНДРІЙ. ... перед вже отриманими кредитами від молодих людей. Мені здавалося, що в нашій стратегії було б дуже добре мати дуже чіткі пріоритети, а не все одразу і спробувати досягнути все, неможливо.

Дякую Долучаємося до роботи разом. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запрошуємо до слова Олександра Боришкевича, голову Громадської організації "1991. Покоління Незалежних", а підготуватися –Олені Артюховій.

16:55:32

БОРИШКЕВИЧ О.В.

Всім доброго дня! Шановний Артур Леонідович! Пане міністре! Шановна молодь! На жаль, сьогодні через 25 років незалежності України можна стверджувати, що молодіжної політики в нашій державі в принципі не існує. Про яку молодіжну політику ми можемо говорити, коли на 2017 рік наша держава заклала 1,7 мільярдів на Мінмолодьспорт, в той же час на прокуратуру заклала 4,6 мільярди гривень. Ми будуємо репресивну державу, і якщо зараз ми не будемо будувати школи, садки і так далі, через 20 років наша держава зобов'язана буде будувати тюрми.

Що ми маємо зараз, перше, молодіжне працевлаштування? Його також не існує, про яке молодіжне працевлаштування ми можемо говорити, коли за 2015 рік, це інформація з'явилась учора, 500 тисяч українців отримали посвідки на проживання та на роботу в Європі. 500 тисяч, про яке працевлаштування ми можемо говорити, в кожного в телефоні, кожний десятий контакт це телефон емігранта, який працює в Європі, Еміратах чи Штатах.

Друге – молодіжне підприємництво. В нашій державі мені здається не потрібні молоді люди, які б працювали самі на себе, їм потрібні просто працівники, які б працювали на олігархів, і на депутатів з цього залу більше ніхто інший не потрібен.

Не потрібен нашій державі ІТ-спеціаліст, який отримувати зарплату не в гривнях, а в доларах, тому що НБУ забороняє отримувати зарплату в доларах. Чомусь ІТ- спеціалісту забороняється, а Валерії Гонтаревій 1,8 мільйонів доларів мати не забороняється по деклараціям (*Оплески*).

Однак не все так погано, якщо держава не може забезпечити молодь робочим місцем, дай молоді можливість робити самим собі робоче місце, звільніть молодіжне підприємництво від оподаткування придумайте, як це.

І останнє, третє, останнє – молодіжне житло.

Не буде в нас щасливих сімей, якщо в нас не буде житла. Молодіжне кредитування, воно не функціонує. Дайте забудовникам безкоштовно землю і звільніть їх від корупційних дозволів. Якщо дозвіл, декларація про будівництво в Державній архітектурній інспекції і містобудівні умови та обмеження в кожній міській раді не будуть коштувати тисяч... сто тисяч доларів, тоді квадратний метр буде коштувати не 20 тисяч гривень за квадратний метр, а 10 тисяч гривень за квадратний метр.

І останнє, зараз в цьому залі дуже багато молоді, більше половина. Я б хотів би, щоб кожен другий з вас хоча б сидів тут через 10 років, будучи народним депутатом України, і замінив собою людей, в яких є радянське мислення та мільйонні декларації. І настане той час, коли наша молодь повернеться з Польщі, Штатів, Еміратів і буде будувати тут нормальну щасливу Україну. Дякую. (*Оплески*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я запрошую до слова Олену Артюхову, це сертифікований бізнес тренер програми МВТІ. І підготуватися потім пані Богомолець, будь ласка.

16:58:44

АРТЮХОВА О.А.

Приветствую всех присутствующих в зале! Сегодня я хочу обратить ваше внимание на профориентацию молодежи в Украине, с какими проблемами сталкиваются сейчас старшеклассники и студенты, и как мы можем помочь им сделать правильный осознанный выбор своего будущего и своей профориентации.

Есть простые и эффективные инструменты, которые используют на протяжении 70 лет в 60 странах мира, это мировая практика, инструмент проверен и надежен, называется он МВТІ. МВТІ – это врожденная психическая структура человека, говоря простым языком, психотип.

Так вот если наши школьники перед тем, как они будут совершать свой выбор в жизни, будут проходить профориентацию по системе МВТІ, то есть врожденные психотипы, будут понимать свои сильные стороны, слабые стороны, свои наклонности, поле деятельности своей индивидуальной работы, таким образом, наша страна будет иметь огромный

приоритет в следующих вещах. Мы будем... у нас люди будут идти по своему направлению. Профориентация не будет допускать тех ошибок, которые она допускает на сегодняшний день. Очень много примеров, когда ребенок поступает в институт, отучился, пошел работать и, спустя 10 лет, 20 лет, понимает, что он не может этим заниматься и начинается: жизненный путь опять идет с нуля. Так вот, таким образом, мы будем иметь огромный приоритет по сравнению со всеми остальными странами.

Также я предлагаю МВТІ внедрить для спортсменов. Наша олимпийская сборная, командная игра, коммуникации, бессознательные установки, врожденный психотип игроков в командной игре будет давать огромный приоритет, будет давать хорошую, слаженную, сильную команду. Также МВТІ используется в Америке. Например, вступающие в брак пары перед тем, как пожениться, они приходят к специалисту МВТІ. Он определяет их два психотипа, определяет совместимость, насколько они совместимы. Если не совместимы, даются рекомендации, при которых - есть официальная статистика, количество разводов падает на 90 процентов. Таким образом, мы будем поднимать нашу нацию и строить правовое, сильное государство.

На сегодняшний день... Я прошу депутатов Верховной Рады, также Комитет молоді і спорту, обратить внимание на один из самых эффективных инструментов мира: МВТІ. Во-первых, он чрезвычайно полезен для профориентации украинских школьников и студентов, которые выбирают будущую профессию и свой жизненный путь; во-вторых, необходим людям, желающим создать семью, а значит, государство заинтересовано в укреплении института брака; в-третьих, нашим спортсменам, и в частности олимпийской сборной Украины. МВТІ поможет добиваться более высоких результатов, повышая престиж страны на международной арене.

Благодарю Геращенко Ирину Владимировну и главу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за вашу подяку. І вам дякуємо.

Я запрошую до слова пані Ольгу Богомолець. Це голова Комітету з питань охорони здоров'я. Пані Ольга до нас доєдналася після проведення свого комітету. Просимо, пані Ольго.

17:02:10

БОГОМОЛЕЦЬ О.В.

Вітаю всіх українських громадян, вітаю учасників парламентських слухань, вітаю керуючу і наших представників профільного міністерства.

Зараз звертаюсь, власне, до теми цих парламентських слухань, до нашої фізичної або фізіологічної молоді. Знаєте, скільки у нас молоді в Україні сьогодні. От парламентські... Хто такі "молодь"? Власне, це люди, від 14 до 35 років. 36 – це вже не молодий. На сьогоднішній день в Україні 12 мільйонів 795 тисяч фізіологічно молодих. Є ті, яким 80 і які ще молоді душею, я до них також звертаюся.

І хотіла би почати, власне, згадати Богдана Гаврилишина, який, пішовши з життя вже в 90 років майже, був надзвичайно молодим душею. І хочу побажати всім вам такими молодими залишатися, незалежно коли ви перетнете цю черту 36 років... 35.

За останні п'ять років відсоткова кількість молоді в Україні зменшилася в зв'язку зі старінням населення. Сьогодні молоді – вже менше, ніж 30 відсотків. Показник смертності внаслідок інфекційних захворювань нашої молоді в 17 разів вище, ніж в європейській спільноті. В 17 разів! Чи це проблеми держави? Це проблеми способу життя і способу мислення. Дуже добре мати права, але молоді не можна забувати про те, що у кожного з вас є обов'язки бути здоровим для того, щоби розбудовувати Україну. Ви хочете прийти в парламент через 10 років? Супер, це буде надзвичайно. Але для того ви маєте бути здоровими, а для цього ви маєте нести відповідальність за, власне, свої вчинки.

Смертність серед молоді віком від 15 до 34 років у 2014 році більше... смертність чоловіків більше, ніж втричі перевищує смертність у дівчат, у жінок. Причини цієї смертності – виключно зовнішні фактори: це вживання алкоголю, наркотиків, це нещасні випадки, ушкодження і утоплення.

Якщо ми говоримо про статистику, що відбувається з молоддю, власне, щодо ВІЛ-інфекції. На сьогоднішній день у нас іде збільшення епідемічного шляху статевої передачі, він сьогодні займає 72 відсотки. Тих, хто споживають наркотики –21 відсоток. (Я прошу додати мені хвилину.) І ті, хто надають сексуальні послуги за винагороду і мають чоловіків як статевих партнерів, їх кількість збільшилась до 27 відсотків.

Хотілось би сказати, що майбутнє України без вас, без молоді є неможливим. І це дуже добре говорити про те, що держава має створити молодіжну політику, молодіжну політику може створити тільки українська молодь. Для цього ви маєте бути мотивовані, ніхто нам не обіцяв в цьому житті, що буде легко, у нас є унікальний шанс розбудовувати нашу державу, наша молодь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте завершити, 30 секунд.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Наша молодь продемонструвала унікальний патріотизм, коли під час мобілізації всіх хвиль люди ішли, як добровольці ішли на передову. І хочу вам сказати, що в області можна провести, не буду зараз говорити, але при тому, коли приходили повістки, з однієї області приходило 110 відсотків, приходило більше, ніж було повісток, а з інших областей приходило 30 відсотків. З тих, хто були визнані придатними, власне, хто хотіли піти захищати батьківщину... *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольга, дякуємо вам, дякуємо, пані Ольга.

І я запрошую до слова Євгена Васильчука президента Всеукраїнської спілки молодіжних громадських організацій "Агентство соціальної діагностики та партнерства". А підготуватися – Жені Петрочко.

17:06:25

ВАСИЛЬЧУК Є.О.

Вельмишановна Ірина Володимирівна, шановні учасники парламентських слухань, шановні присутні. Мій виступ стосуватиметься проблем радикалізації нашого молодіжного середовища.

Загальновідомо, що молодь є джерелом творчої енергії і засобом оновлення суспільних процесів, її енергія і заповзятість, рішучість, висока громадська активність завжди була запорукою ефективних масштабних перетворень. Властиві молодому віку безкомпромісність і радикалізм ставали і стають вагомими чинниками прискорення позитивних змін у суспільстві. Але разом із конструктивними можливостями, які містить молодіжний радикалізм, ми пам'ятаємо факти, коли властиві молоді романтизм і бунтарський дух, енергія, заповзятість та високі патріотичні почуття підмінювались поширенням інтолерантності, і відвертої нетерпимості, які поєднувались із культом грубої сили, і правовим нігілізмом.

Попри демократичні перетворення, які розпочалися в Україні після Революції гідності, у нашій пам'яті і сьогодні є свіжими спогади про "тітушок", саме вони у свій час стали своєрідним штурмовим загonom та інструментом для зведення рахунків із політичними опонентами. Незважаючи на ці приклади, які мали б відійти в історію, ми й сьогодні спостерігаємо подібні непоодинокі факти. Деякі молоді люди, досить своєрідно розуміючи принципи вуличного активізму, стають об'єктом маніпуляції окремих політичних діячів, які будь-що прагнуть здобути владу. Такий активізм, замінаний на насильстві і демонстративному ігноруванні загальнолюдських норм етики і моралі, поступово сьогодні легалізується у масовій свідомості. І фактично в перспективі він може стати нормою політичного життя у нашій державі.

Сюжети із демонстративним побиттям окремих посадових осіб, провокування бійок із представниками депутатського корпусу на сьогодні підхоплюються і тиражуються засобами масової інформації, соціальними мережами та мережею Інтернет. І таке демонстративне хуліганство поступово знаходить схвалення у найбільш соціально незахищених прошарках нашого населення. І якщо сьогодні ми не дамо принципову оцінку цим вчинкам, не об'єднаємо зусилля органів державної влади, засобів масової інформації громадського сектору, то в перспективі ми матимемо ситуацію, коли неконтрольована вулична стихія, спираючись на силу і власну безнаказаність, у позаправовий і позапроцесуальний спосіб вершитиме свій самосуд задля досягнення влади і задоволення своїх матеріальних інтересів.

І сьогодні ми з вами багато говоримо про євроінтеграцію, про європейські цінності і гуманізм. Але я хочу нагадати і вам, шановна Ірина Володимирівна, і шановні учасники парламентських слухань, що весь цивілізований європейський світ засуджує вияви інтолерантності і насильства. Дякую за можливість виступити з цієї трибуни. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вам дякуємо, шановний колего.

Я запрошую до слова Жанну Петрочко, це заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, доктора педагогічних наук, професора і фахівця у галузі соціальної педагогіки. А підготуватися – Яні Барановій.

17:09:28

ПЕТРОЧКО Ж.В.

Дякую. Шановні колеги, відома українка Олена Теліга писала, що перед нашою молоддю стоїть блискуче завдання стати батьками майбутньої своєї нації. Тобто ми очікуємо, що наші діти відповідально і щиро досягнуть мету, яка вже роками вистраждана Україною – побудувати справжню націю, соціокультурну єдність з єдиною самосвідомістю і мовою.

Сьогодні дуже багато говорять про цінності, але в час російської агресії потрібно насамперед об'єднувати нашу молодь навколо ідеї українського державотворення. Враховуючи міжнародний досвід, створити такий суспільний стержень дозволяють національні цінності і саме вони сприяють розвитку нації. В Україні такими національними цінностями, наприклад, можуть бути самобутність, соборність, воля, гідність. І названі цінності дозволяють сформувати українську сутність наших громадян, їх національну ідентичність.

Широке обговорення і прийняття національних цінностей на рівні держави – це своєрідний суспільний договір заради нашого майбутнього. Законодавчо закріплені цінності дозволять, з одного боку, об'єднати зміст державних програм і галузевих пріоритетів, з іншого боку, це буде хороший інструмент для налагодження партнерської взаємодії для різних рівнів і це те, що дозволить визначити нашу стратегію і тактику. Водночас, ухвалення таких національних цінностей має передбачати створення умов для їх засвоєння шляхом інтерактивного навчання. Сьогодні, як ніколи, дуже важливо працювати над соціальною чутливістю молоді, щоб вони правильно реагували на виклики часу з позиції патріота-громадянина, потрібно розвивати вміння критичного мислення. Тому кожен з нас, відповідно до наших можливостей, соголосо на різних рівнях зобов'язані розголошувати сутність і значеність сьогодні саме національних цінностей. Одним із прикладів такого інтерактивного навчання може бути проведення тренінгу "Окрилені Україною" за програмою, розробленою і апробованою Інститутом проблем виховання. І я хочу сьогодні подякувати Міністерству молоді та спорту за те, що вони підтримали нашу ініціативу. Я переконана, що сьогодні потрібно розгорнути систему навчання молодіжних лідерів і тих, які працюють з молоддю, для того, щоб розібратися нарешті в патріотизмі, в громадянськості, для того, щоб звірити курс, знайти однодумців, створити команди на місцях, і саме важливе, для того, щоб наснажитись. І, на мою думку, ми вже дуже запізнюємося з таким навчанням.

На завершення наголошу. Вже час презентувати себе світові не лише через сухий фактаж дій, явищ, цифр, ми повинні презентувати себе через цінності нашої української нації, бо, пам'ятайте, ціна питання дуже велика – це наша свобода і вибір наших дітей. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановна колего.

Я запрошую до слова Яну Баранову, це громадська організація "Союз "Золотий вік України". Підготуватися пані Анні Грицик.

17:12:47

БАРАНОВА ЯНА.

Приветствую всех. Я сегодня здесь с отличной новостью. В нашей стране, так и есть, золотой запас. Это креативный человеческий ресурс в количестве почти 60 тысяч человек.

На сегодняшний день, к сожалению, этот ресурс остается, первое, невостребованным, затратным для бюджета страны, 48 тысяч в год обходится один человек, и представляющим угрозу для безопасности общества, то есть для безопасности каждого из нас. Речь идет о людях, отбывающих наказание в местах лишения свободы. Заключение в местах лишения свободы временно, он выходит к нам, в общество, и общество с заключенным должны быть готовы ко встрече друг с другом. Как сделать, чтобы, начиная с 14 лет, молодые люди не выбирали образом жизни тюрьма, перестали вытворять и создавать проблемы, а научились творить и созидать себе во благо и во благо общества.

Мы знаем, как это сделать. На протяжении 7 лет наша организация адаптирует лучшие международные практики по ресоциализации и социальной адаптации осужденных к нашим украинским реалиям. Часть проектов уже поддержана Министерством молодежи и спорта. Мы предлагаем наши проекты поддержать на государственном уровне. От этого в выигрыше буду все. Особенно в свете ликвидации пенитенциарной системы Украины и реформирования Министерства юстиции. Безопасность каждого из нас – в наших руках.

Спасибо большое. До встречи. Я думаю, проекты наши будут услышаны. Я специально сэкономила время, чтобы кому-то еще достались лишние минуты. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Яна.

Будь ласка, до слова запрошується Анна Грицик. Анна Грицик – голова правління громадської організації "Захист прав дітей до народження". І підготуватися

Вадиму Дахненку.

17:14:58

ГРИЦИК А.С.

Доброго дня, шановні учасники слухань. Говорячи про ціннісні орієнтири сучасної української молоді, не можна оминати того факту, що важливим етапом формування нової правової держави, нових ціннісних та моральних орієнтирів сучасної української молоді та підростаючого покоління є зокрема процес формування усвідомленого праворозуміння цінності прав людини, а також захист цих цінностей по відношенню до не менш захищених суб'єктів. Зокрема до одного із таких суб'єктів можна віднести дитину до народження, тобто дитину на пренатальній стадії розвитку.

Станом на сьогодні дитина до народження прирівнюється до частини тіла матері або зародка майбутньої людини. Але мало хто порівнює її та сприймає її як самостійний суб'єкт, як особу, яка має свої права і як мало захищеного суб'єкта, права котрого потрібно захищати, охороняти та реалізовувати. І зокрема на державу та на суспільство покладається такий обов'язок. Нехтування правами цього мало захищеного суб'єкта призводить до: по-перше, це погіршення демографічного становища в країні. Порівнюючи із 2012 роком, коли кількість народжуваності становила близько 530 тисяч чоловік, у період із січня по серпень 2016 року ця цифра знизилась до 264 тисяч чоловік. Хоча порівняно із минулим роком, тобто 2015, за цей же період ця цифра становила 273 тисячі чоловік. Зважаючи на те, що станом на сьогодні рівень смертності у півтора рази перевищує рівень народжуваності, саме тому даний показник являється катастрофічним. Окрім цього, нехтування правами цього мало захищеного суб'єкта збільшує кількість посягань на життя та здоров'я цих дітей через

відсутність нормативного регулювання, а також через невизнання цих дітей суб'єктами права в українському законодавстві.

Правникам відомо, що заборона сама по собі не вирішує жодного питання, і саме тому будь-яку заборону можна обійти. Єдиним прогресивним способом являється здійснення підміни цінностей, зміни цінностей, зміни орієнтирів моральних сучасної української молоді. Єдиними шляхами для цього є запровадження для цього на постійній основі інформаційно-роз'яснювальної роботи, а також плюралізація даної теми за допомогою засобів масової інформації, радіо, телебачення та інших способів. Зокрема для цього ми пропонуємо, включити до інформаційної роз'яснювальної роботи та інших способів популяризації тлумачення з наступних питань. Це система прав людини, місце прав дитини в системі прав людини, поняття дитини на пренатальній стадії розвитку, місце прав дитини на пренатальній стадії розвитку. А також наголосити, в чому саме полягає необхідність захисту цього суб'єкта, та в чому полягає його значимість.

Окрім цього, важливим етапом являється те, що держава приймає участь у формуванні майбутнього права розуміння. Зокрема, станом на сьогодні Міністерство освіти і науки України, керуючись Постановою Верховною Ради (№ 854) рекомендує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 секунд, завершуйте.

ГРИЦИК А.С. ... в навчальних закладах програму, курс за виборами або факультатив "сімейні цінності". Зокрема, в межах даного факультативу відбувається формування відповідального ставлення молоді та батьківства.

В дану програму можна також і включити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановна колега. Завершилося ваше право на виступ. І я запрошую до слова Вадима Дахненка - це Президент міжнародної благодійної організації "час допомагати". Підготуватися Володимиру Крейденку.

17:18:41

ДАХНЕНКО В.Й.

Вельмишановна Ірина Володимирівна, вельмишановні друзі, молодь. Дякую, що сьогодні можу стояти і мати таку честь, стояти на тому місці де кожен президент Незалежної нашої держави, держали тут руку на Пересопницькому Євангелію і давав слово служити своєму народу.

Я дякую Богу, що можу стояти тут на цьому місці, коли в 2004 році, тут Тимошенко Юлія Володимирівна сказала такі слова, що ми обов'язково введемо в освіту християнську етику. На жаль, щось не вийшло, я не знаю що. Але сьогодні ми говоримо про цінності. Я переживаю за молодь, і радію, що вона сьогодні разом з нами. В мене 4 діток, я багатодітний батько і мрію, щоб мої діти зростали в гарній державі і вирости гарними людьми.

Сьогодні ми говоримо про цінності. І ви знаєте, колись перший міністр освіти Надія Крупська, сказала такі слова, що неможливо виховати дитину без родини, гарну дитину в гарній державі неможливо виховати без гарної родини.

Тому перша цінність, яку ми повинні передати нашим дітям і сьогодні молоді – це християнські цінності, християнську мораль. І тільки тоді люди, які будуть мати християнські цінності, вони можуть створити гарну сім'ю, міцну сім'ю. А міцна сім'я – це міцна держава.

А ви хочете жити, молодь, в міцній державі? Створюйте міцні гарні сім'ї. Якщо буде гарна сім'я – буде гарна держава. Якщо буде гарна міцна держава – в ній буде розвиватись гарно бізнес. І сьогодні ми говоримо, якісь складні обставини є в бізнесі? Так, у нас є проблеми і ми сьогодні про них багато говорили: це і розлучення, це і сирітство, і соціальне сирітство, коли багато хто виїхав за кордон, бросив своїх дітей. Сьогодні 700 інтернатів знаходяться в нашій державі в яких сотні тисяч дітей, які не знають взагалі, що таке родина тому виростають бандитами.

І сьогодні, переді мною, говорили, що треба йти в тюрми. Та не треба йти в тюрму, а треба йти сьогодні в інтернат і закладати там гарні християнські цінності і мораль, щоб потім не йти в тюрму.

Я, ви знаєте, був недавно в Харкові, в тюрмі, де знаходяться малолітні - на тому місці, де Макаренко зробив усе і ми зачитувалися цими творами його, щоб вони, ці діти, яких збирав тоді Макаренко, не попали в тюрму. А сьогодні на тому місці - тюрма.

В мене така пропозиція: ми живемо в Європі, не треба нам іти в Європу, нехай Європа учиться у нас тому давайте створювати гарні міцні сім'ї.

Перше, що пропоную: 1 червня провести День родини, взяти молодь. Я своїх чотирьох дітей, Петро Порошенко з Вінниці, я з Вінниці і ми візьмемо, можливо, потренуємося в Вінниці, а потім приїдемо в Київ і на Хрещатик, і пройдемо нашими сім'ями, з нашими дітьми, і покажемо, що ми... *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, шановний колега! Дякуємо вам. Дякуємо.

Я запрошую до слова Володимира Крейденка – керівника Всеукраїнської молодіжної громадської організації "Совість і надія України".

17:22:06

КРЕЙДЕНКО В.В.

Дорогий український народ! Шановні народні депутати! Перш за все, хотів би подякувати профільному комітету Верховної Ради та за те, що дослухались до нашої ініціативи щодо проведення парламентських слухань, щодо становища молоді в Україні і дали можливість серйозно говорити про те, що дійсно турбує молодь, а саме питання ціннісної орієнтації та європейську перспективу для нашої молоді, та нашої держави. Я вважаю, що однією з причин глибокого розбрату щодо перспектив української молоді в науці, в спорті, в громадській активності, побудові сім'ї є те, що багато українців зневірилися та втратили надію на те, що європейські стандарти стануть частиною нашого з вами життя.

За всі 25 років незалежності, ціла купа чиновників не раз говорили про такі питання, як доступне кредитування, доступне житло для молодих спеціалістів, гарантоване перше робоче місце за фахом з гідною оплатою праці, про створення українського Будинку молоді, де молодь та молодіжні громадські організації зможуть зустрічатися, проводити тренінги, навчатися та навчати. Про загальнонаціональне об'єднання молоді в один молодіжний форум, який не штучно створений під якогось можновладця, а за ініціативи знизу буде представляти українську молодь у Європейському Союзі. Все це поки залишається на рівні декларації та меморандумів. Моя позиція проста, не можна залишати жодну молоду людину України сам на сам зі своїми проблемами. Варто нам всім, політикам, громадським діячам, вченим забути про партійні бар'єри, про те, хто правий, хто лівий, хто консерватор, хто ліберал, хто демократ і згадати, що всі ми є українці.

Як ви всі знаєте, історія любить переможців. Тож давайте ставати успішними, давайте вирішувати проблеми молоді вже зараз. Для цього я, Крейденко Володимир, разом з іншими молодіжними організаціями, народними депутатами, Міністерством молоді та спорту України готовий працювати хоч 24 години на добу, розробляючи стратегії, роблячи практичні кроки для того, щоб молоді люди ставали заможними та жили за стандартами кращих європейських країн. Нам потрібна тільки перемога. Дякую. І Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пане Володимире. Я запрошую до слова народного депутата від "Народного фронту" Павла Унгурия. Будь ласка, пане Павле.

17:24:50

УНГУРИЯ П.Я.

Слава Ісусу Хресту! Шановні друзі!

Шановні друзі! Думаю, що дуже правильно, що сьогодні наша головуюча Ірина Володимирівна, побудувала таким чином виступи, щоб більше виступили не ми, хто тут працює, бо ми тут уже наговорилися, а саме представники молодіжних організацій громадянського суспільства. Я в впівка спостерігав за слуханнями, оскільки йшов профільний комітет, бюджетний комітет, і ми дуже ретельно працюємо зараз над бюджетом. Я думаю, що для міністра, для голови комітету це є дуже важливим, оскільки, власне, грошове забезпечення державної молодіжної політики, підтримки молодіжних організацій це є дуже й дуже важливим. Чую, що відбулися достатньо в такому режимі плюралізму думок, обмін думками, інколи полярні думки, але відверто і це добре. Тому що те, що до нас прийшло із загальноєвропейськими цінностями, це готовність чути один одного. Я надзвичайно вдячний комітету, Артуру Палатному, за те, що вони є найактивнішими в питанні проведенні слухань, у нас за цей місяць уже другі слухання відбуваються, і міністерство профільне і Ігор Жданов підтримують нас у цьому цінності. Думаю, що найважливішою темою, просто більш важливої теми немає, цінності, які рухають українську молодь. Це просто надважливо, цінності рухають країни, цінності формують країни. Але є одна проблема, цінності формуються століттями такі справжні фундаментальні реальні парадигми життя вони формуються довго, що нам робити? Як нам бути? Які наші цінності? Так, ми жили за часів атеїзму воїнствующого, так комунізму наукового. Потім розпався Радянський Союз, епоха незалежності і ми дуже швидко-швидко намагаємося змінитися. Нещодавно Рада молодих вчених при МОН провела дослідження і молодь в принципі правильно відповіла. Правильно, на першому місці поставили сімейні та духовні,

потім – соціальні і лише потім – споживчі цінності. Тобто інтуїтивно українська молодь розуміє в чому важливість і ми маємо це закріпити.

Тому в мене пропозиція, щоб на ряду із цінностями патріотизму, цінностями здорового способу життя ми говорили про духовні цінності, про моральні цінності, тому що це є підвалиною суспільства, це фундаментом суспільства. Цінності формуються довго, але є два історичних феноменальних ривки, які сталися і один з яких знайшов відображення в Указі Президента про відзначення 500-річчя реформацій. Це той унікальний процес, який забезпечив формування цінностей за якихось 60-70 років. І нам, власне, треба пройти знову цей шлях, бо саме тоді, на початку XVI століття формувався успіх Європи і в XVII, і в XVIII столітті. Отже, ми маємо, спираючись на історію України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити 30 секунд, будь ласка.

УНГУРЯН П.Я. Маємо, спираючись на історію українського народу, взяти краще, підкреслюю, краще з того, що є сьогодні у сім'ї європейських народів і застосувати це для унікального шляху, яким пройде Україна і стане непереможною, непереможною нацією, державою, бо ми на це заслуговуємо. Дякую вам. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановний пане Павло.

Я хочу поінформувати ваш, шановні колеги, що усі виступаючі, які записалися і подали свої пропозиції для участі в цих відкритих дебатах до комітету, які присутні були сьогодні на засіданні, вже змогли взяти слово.

І тому я передаю слово для того, щоби підсумували сьогоднішній слухання, спочатку голові профільного міністерства – 2 хвилини пану Жданову і потім - голові профільного комітету пану Палатному. Я так розумію, що ніхто із тих шановних учасників, які спочатку були заявлені в списку, але не були відзначені такі, що присутні, не підійшли до нашої зали, тому я передаю підсумовуюче слово, будь ласка, нашим шановним колегам. Звичайно, будь ласка.

17:29:19

ЖДАНОВ І.О.

Дякую, шановна пані головуюча, за надане заключне слово. Я всім дякую за ту професійну і предметну розмову, яка відбулася в цьому залі. Наше завдання – зараз проаналізувати всі ваші виступи. Я думаю, що ми найбільш цікаві пропозиції будемо включати до доопрацьованих рекомендацій, разом з представниками профільного комітету ми це будемо робити. І потім, відповідно, рекомендації будуть затверджені Верховною Радою України і стане тим дороговказом, як міняти нашу державну політику, як впливати на формування ціннісних орієнтацій молоді. Бо я переконаний, що ціннісні орієнтації, перш за все духовні, моральні - я тут не можу не погодитись з паном Павлом, - є основою нашого суспільства. А молодь – вона формує з початку, тому що вона через декілька років перестане бути молоддю і приступає до управління безпосередньо цією державою: творить суспільне

благо в економіці, або стає депутатами, не обов'язково народними, а місцевих, обласних, міських рад, народними депутатами, міністрами. І за молоддю наше майбутнє, а інвестиції в майбутнє – це самі правильні інвестиції, які є в нашому житті.

Тому нам потрібно формувати і робити необхідні кроки з національно-патріотичного виховання, створити молодіжні центри, приймати новий закон про молодь. Закінчуючи, тільки я не готовий формувати наші суспільні цінності на тих цінностях, які пропагувала Крупська чи Макаренко. Це перше. І я вже давно вийшов зі своїми дітьми на Хрещатик, тільки я не тільки на Хрещатик зі своїми дітьми виходжу – я їжджу з ними в АТО і ми допомагаємо там нашим бійцям, на власному прикладі формуємо національно-патріотичне виховання.

Тому ми будемо робити разом з вами державну молодіжну політику, інвестуємо в нашу талановиту молодь. І слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний пане міністре. Сподіваємося, що і надалі у вас буде такий конструктивний діалог і з профільним комітетом парламентським, і з громадськими організаціями.

І зараз, будь ласка, слово Артуру Палатному. Це керівник нашого профільного парламентського комітету.

17:31:43

ПАЛАТНИЙ А.Л.

Дякую, Ірина Володимирівна. Я хочу всім подякувати присутнім в цій сесійній залі.

Дуже було багато змістовних пропозицій і дуже багато було тих речей, ми почули, емоційних, але дуже справедливих, стосовно молодіжної політики. Безумовно, всі пропозиції, які тут пролунали, ми будемо враховувати в рекомендаціях парламентських слухань. Рекомендації парламентських слухань – це та дорожня карта, яка повинна стати в розробці і вдосконаленні нашої молодіжної політики.

Ми сьогодні всі розуміємо, що майбутнє нашої держави саме за молоддю. І я не буду зараз перераховувати ці проблеми, які прозвучали, ми всі їх чули, вони всі записані на стенограму, ми всі їх відпрацюємо, їх є багато. Багато тих проблем, яких я в своєму виступі не озвучував, тому що хотілося б, щоб все ж таки не тільки народні депутати і представники виконавчої влади виступали, а саме та молодь, якій не байдуже майбутнє нашої країни.

Безумовно, ми сьогодні знаходимося, я коротко скажу, на розробці законопроекту про молодь, такого... ми хотіли би, і ми... я впевнений за цю каденцію, і я думаю, що бистріше, чим за цю каденцію ми створимо ці і доопрацюємо цей документ. Це повинен бути документ, який врахує всі проблеми, які ми сьогодні озвучували.

І я хочу сказати, що наш комітет і працював в цьому напрямку, і буде працювати, і завжди співпрацювати з молодіжними організаціями, з громадськими організаціями, а саме почує кожна організацію і почує молодь.

Ми завжди відкриті і ще раз хочу подякувати вам всім. Хто захоче пропозиції ще додати, до 9 листопада в письмовому виді на сайт нашого комітету. Вони всі будуть враховані. Дякую вам всім за увагу, і слава Україні! *(Оплески)*

17:33:53

ГОЛОВУЮЧИЙ.

Я також хочу подякувати всім учасникам слухань. В першу чергу за таку конструктивну атмосферу, яка звучала сьогодні і панувала у нашій сесійній залі, і подякувати всім вам за вашу увагу до цієї надзвичайно актуальної теми. Також я закликаю до дуже такого активного, предметного постійного діалогу з профільним комітетом і міністерством, тому що саме в комітеті мають бути, дійсно, ключові напрацювання по темі вдосконалення нашої державної молодіжної політики і в міністерстві. І до зустрічі наступній в сесійній залі Верховної Ради або на інших майданчиках. Були раді всіх бачити. Особливо дякуємо нашим міжнародним партнерам і ПРОООН, і ЮНІСЕФ за участь в сьогоднішніх слуханнях. Хорошого вечора всім. До побачення.